

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

2014

Годишниот извештај за работа на Агенцијата за пошти за 2014 година е изготвен согласно членот 12 од Законот за поштенските услуги (Службен весник на Република Македонија бр. 158/2010, 27/2014, 42/2014 и 187/2014), со кој е утврдена обврската на Агенцијата за пошти, најдоцна до 31 март од наредната година, до Собранието на Република Македонија да достави Годишен извештај за работата за претходната година, на усвојување

СОДРЖИНА:

ПОРАКА ОД ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА КОМИСИЈАТА	4
1. ПОЗИЦИЈА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ПОШТИ	5
1.1 Надлежности	5
1.2 Органи на Агенцијата за пошти	6
1.3 НПАА (Национална Програма за усвојување на правото на Европската Унија)	7
2. ПРАВНА РАМКА.....	9
2.1 Изменување и дополнување на Законот за поштенските услуги	9
3. РЕГУЛАЦИЈА НА ПОШТЕНСКИОТ ПАЗАР	11
3.1 Регулатива.....	11
3.2 Лиценцирање	12
3.3 УПРАВНИ ПОСТАПКИ	16
3.4 СЛЕДЕЊЕ НА УНИВЕРЗАЛНАТА УСЛУГА	17
3.5 Посебно сметководство на трошоци и алокација на трошоци за универзалната услуга	23
3.6 Надзор над спроведување на законот.....	24
3.7 Заштита на правата на корисниците	25
3.8 Конкурентски услуги, иницијативи и соработка	29
4. ЈАВНО РАБОТЕЊЕ, МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА И ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ	31
4.1 Јавно и транспарентно работење.....	31
4.2 Кампања „Напиши писмо со ракопис на срцето“	31
4.3 Меѓународна соработка	32
4.4 Општествена одговорност.....	37
5. СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА СОСТОЈБАТА НА ПАЗАРОТ НА ПОШТЕНСКИ УСЛУГИ	39
6. ИЗВЕШТАЈ ЗА СОСТОЈБАТА НА СРЕДСТВАТА ВО КОМПЕНЗАЦИСКИОТ ФОНД ЗА УНИВЕРЗАЛНАТА УСЛУГА.....	46
7. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ.....	47

ПОРАКА ОД ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА КОМИСИЈАТА

Комисијата на Агенцијата за пошти Ви го презентира Годишниот извештај за работа на Агенцијата за 2014 година, каде се сублимира работата на стручните служби, како и активностите кои се превземени во насока на регулирање на пазарот на поштенските услуги во Република Македонија, заштита на правата на корисниците, како и статистички податоци кои ја покажуваат состојбата на поштенскиот пазар.

Активностите Ви ги презентираме според надлежностите на Агенцијата за пошти кои се однесуваат на регулација на пазарот, на лиценцирање на даватели на поштенски услуги, потоа водење на управни постапки, следење на универзалната услуга, како и надзор над спроведувањето на Законот за поштенските услуги и заштита на правата на корисниците. Презентирани се и иницијативи и соработка, како со домашни, така и меѓународни институции и тела.

Извештајот дава и преглед на состојбата на поштенскиот пазар, како и финансиски извештаи кои се дел од целокупното работење на Агенцијата за пошти.

При подготвувањето на овој Годишен извештај, би сакал да им се заблагодарам на членовите на Комисијата, како и на стручната служба на Агенцијата за пошти, за нивната посветеност и работа при изготвување на овој документ.

Со почит,
Љупчо Мешков
Претседател на Комисија

1. ПОЗИЦИЈА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ПОШТИ

1.1 Надлежности

Надлежни за вршење на работите од областа на поштенските услуги се:

- Министерството за транспорт и врски и
- Агенцијата за пошти.

Агенцијата за пошти во согласност со одредбите од Законот за поштенските услуги (Службен Весник на Република Македонија бр.158/2010, 27/2014, 42/2014 и 187/2014) е надлежна да:

- донесува и спроведува подзаконски акти врз основа на овој закон,
- го осигури обезбедувањето на универзална услуга,
- обезбедува услови за пристап на корисниците до универзалната услуга,
- спроведува постапка за определување на давател на универзална услуга,
- донесува одлука за определување на давател на универзална услуга,
- издава општо овластување за обезбедување на поштенски услуги по поднесена нотификација,
- овозможи и обезбеди услови за подеднаков пристап до поштенската мрежа,
- го следи обезбедувањето на универзалната услуга,
- формира компензациски фонд и да управува со средствата од компензацискиот фонд,
- ги одобрува и врши контрола на трошоците за обезбедување на универзална услуга,
- го следи работењето на давателите на поштенските услуги во согласност со овој закон и прописите донесени врз основа на него,
- го следи развојот на пазарот на поштенските услуги и ја промовира конкуренцијата на пазарот на поштенски услуги,
- врши надзор и контрола на работењето на давателите на поштенските услуги и презема мерки согласно со закон против давателите на поштенските услуги кои не ги спроведуваат одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон,
- води управни постапки и донесува одлуки во управна постапка согласно со одредбите од овој закон и Законот за општата управна постапка,
- води постапки за решавање на спор меѓу давателите на поштенски услуги и нивните корисници, меѓу давател на универзална услуга и другите даватели на поштенски услуги,
- бара податоци и информации од давателите на поштенски услуги,
- воспоставува, одржува и ажурира електронска база на податоци,

- дава мислење и учествува при подготвувањето на закони, прописи и други акти што се однесуваат на поштенските услуги, како и при склучувањето, односно пристапувањето на Република Македонија кон меѓународни договори од областа на поштенските услуги и да го обезбедува нивното спроведување,
- соработува со други државни органи и институции,
- ја врши својата работа транспарентно и на недискриминаторски начин, овозможувајќи им на заинтересираните страни да дадат забелешки и коментари во врска со иницијативите, мерките и одлуките на Агенцијата,
- обезбеди информации за корисниците и давателите на поштенски услуги и меѓународните организации и тела,
- спроведува примена на националните и меѓународните стандарди и технички прописи во областа на поштенските услуги, учествува во работата на меѓународни организации и здруженија на национални регулаторни тела во областа на поштенските услуги и
- врши и други работи во согласност со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

1.2 Органи на Агенцијата за пошти

Агенцијата ги извршува своите законските надлежности преку органите - Комисија и Директор.

1. Комисијата се состои од пет члена кои ги именува и разрешува Собранието на Република Македонија. Во 2014 година Комисијата беше во состав: Љупче Мешков – претседател, Александар Михајлоски - заменик претседател, Павле Трајчов- член, Николче Јанкулоски - член, чиј мандат заврши во мај 2014 година со поднесување на оставка и Аднан Јашари – член, чиј мандат заврши во јуни 2014 година по сила на закон со денот на изборот за член на Владата на Република Македонија.

Комисијата на Агенцијата за пошти одржа 13 состаноци во 2014 година, од кои еден јавен состанок. Комисијата како дел од своите надлежности, го одобри Годишниот извештај за работата на Агенцијата за пошти за 2013 година и ја усвои Годишната сметка за 2014 година, работеше на донесување на подзаконски акти, ја донесе одлуката за вредноста на поенот за 2015 година, ја усвои Годишната програма за работа на Агенцијата за 2015 година и во текот на целата година го следеше спроведувањето на Програмата за работа на Агенцијата за 2014 година.

2. Орган на раководење на Агенцијата за пошти е директорот кој ја застапува и претставува Агенцијата и е одговорен за законитото работење на истата. Директорот ги носи сите решенија по прашање од надлежност на Агенцијата и други одлуки со кои поединечно се уредуваат одредени односи за прашања за кои не одлучува Комисијата. Директорот е одговорен за спроведување на одлуките и актите донесени од Комисијата. За

спроведувањето на Годишната програма за работа на Агенцијата за 2014 година, Директорот квартално ја известуваше Комисијата преку своите извештаи.

1.3 НПАА (Национална Програма за усвојување на правото на Европската Унија)

Напредокот на процесот на усогласување на домашното законодавство со европското *acquis* во областа на поштенските услуги е приоритет кој се следеше и во текот на 2014 година. Преку Национална Програма за усвојување на правото на Европската Унија секоја година, која претставува клучен документ за степенот на подготвеноста за интеграцијата во ЕУ, Агенцијата за пошти во рамките на поглавјето 3.03.3 Право на основање и давање услуги- поштенски услуги ги дефинира активностите кои ги презема во делот на усогласување на законодавството. Агенцијата за пошти учествуваше на Десеттиот поткомитет за внатрешен пазар и конкуренција помеѓу Република Македонија и Европската унија во рамките на Комитетот за стабилизација и асоцијација, кој се одржа на 26 и 27 март 2014 година во Скопје, на кој се презентираа преземените активности за имплементација и спроведување на законски дефинираните одредби во областа на поштенските услуги. Активностите во текот на 2014 година се успешно оценети од страна на Европската комисија, наведено во Извештајот за напредокот на Република Македонија за 2014 година, а нотиран беше и фактот за неограничениот период за определување на давател на универзална услуга.

Од страна на Европската комисија во Извештајот посебно е даден акцент на процесот на воведувањето на либерализацијата на пазарот на поштенските услуги при што е забележано одложувањето до 2017 година. Административните капацитети на Агенцијата за пошти се на задоволително ниво кое систематски го следи квалитетот на обезбедување на универзалната услуга.¹

---

¹ http://www.sep.gov.mk/data/file/Progres%20Report%202014/Izvestaj%20MK_PROV_10_10_2014.pdf

2. ПРАВНА РАМКА

2.1 Изменување и дополнување на Законот за поштенските услуги

Во текот на 2014 година Законот за поштенските услуги претрпе три измени.

2.1.1. Со првата новелација на Законот, објавена во Службен весник на РМ бр.27/2014 се измени одредбата од ставот 1 на член 92 која го уредува времето на укинување на „резервираните услуги“, односно времетраењето на монополот во поштенската дејност позициониран заклучно со 31.12.2014 година. Со изменувањето на наведениот датум, целосната либерализација на поштенскиот пазар во Република Македонија, се одложи за 2 години, односно до 01.01.2017 год. Измената влезе во сила на 13.02.2014.

Во согласност со својата одговорна позиција во правниот систем на државата, Агенцијата за пошти во писмено мислење до Собранието на Република Македонија ги истакна аргументите за несогласувањето со споменатата измена, со цел да укаже дека измената на овој член е толку суштинска, што нејзиното усвојување ќе предизвика негативни ефекти во економската клима во Република Македонија и ќе значи менување на насоката на државните политики.

2.1.2. Втората измена на ЗПУ, објавена во Службен весник на РМ бр.42/2014 е во насока на негово усогласување со Законот за административните службеници и Законот за вработените во јавниот сектор. Измените содржат одредби за посебните услови за вработување на кандидатите за директор на Агенцијата, за внатрешната организацијата на стручната служба на Агенцијата, новиот административен статус на вработените во Агенцијата, како и за неопходноста од колективно договарање за уредување на другите права од работен однос. Главната поента на оваа измена е менувањето на работниот статус на вработените, во статус на административни службеници кој тие го стекнуваат по сила на закон со почетокот на неговата примена. Втората новела на Законот влезе во сила на 11.03.2014, но има одложена примена до 13.02.2015 година.

2.1.3. Со Законот за изменување и дополнување на Законот за поштенските услуги, донесен од страна на Собранието на Република Македонија во декември 2014 и систематизиран во 13 члена, направена е третата по ред и најобемна измена на Законот во оваа година. Агенцијата за пошти активно учествуваше во работната група формирана од страна на Министерството за транспорт и врски за подготовка на предлог измената на Законот. Измените ги опфаќаат материјалните и процесните одредби во делот за издавање на Индивидуална дозвола. Временската рамка на важење на Индивидуалната дозвола која Агенцијата за пошти ја издава за обезбедување на универзалната услуга е прецизирана во траење од 6 до 15 години. Извршено е и соодветно допрецизирање и уредување на постапката и начинот на избор на давател на универзална услуга во случај кога на пазарот нема заинтересирани економски оператори и кога според анализите од Агенцијата нема соодветна конкуренција за да се распише тендер. Овој закон ги уредува и односите на обезбедување услуги на прием и достава на поштенски пратки во внатрешен поштенски сообраќај од страна на друго правно и физичко лице кое работи во име и за сметка на

давателот на универзална услуга врз основа на склучен договор за услуги. Во случаите кога треба да се обезбедат доволно единици на поштенската мрежа како точки за пристап и доставно подрачје на поштенски единици, во согласност со пропишаните критериуми за пристап до универзалната услуга, а давателот на универзална услуга процени дека истото може да се постигне и со ангажирање на капацитетите на надворешни агенти- договорни пошти, тој ќе мора да ги почитува критериумите и начинот на избор на правното и физичкото лице утврдени од страна на Агенцијата за пошти. Измената опфаќа и измена на одредбата за достава, како клучна фаза од обезбедување на поштенските услуги, за местата и лицата на кои се врши доставата кога примачи се фирми и институции, посебно разграничувајќи ја доставата во поштенски фахови и други договорени начини како достава. Изменети се и дополнети одредбите за Агенцијата за пошти во делот со кој се уредува Статутот на Агенцијата, надлежноста на Комисијата, внатрешната организација на Агенцијата за пошти и статусот на вработените во стручната служба. Законот е објавен во Службен Весник на РМ бр.187 од 18.12.2014 година.

Гледано во контекстот на остварувањето на зацртаните стратешки цели за реформа на поштенската економска област во насока на развивање ефективна и ефикасна конкуренција, последните измени на Законот содржат доволно правни претпоставки за постигнување на посакуваната цел. Со донесувањето на новата домашна регулатива во овој дел, апсолвирани се и препораките од Европската комисија.

3. РЕГУЛАЦИЈА НА ПОШТЕНСКИОТ ПАЗАР

Регулативните функции на уредување на економска реалност во поштенскиот сектор, административните и функциите на надзор на Агенцијата за пошти врз работата на давателите на поштенски услуги во текот на извештајната година, беа насочени кон остварување на планираните активности и задачи во годишната програма за работа на регулаторот за 2014 година.

3.1 Регулатива

Процесите низ кои реално се одвива практикувањето на функционалните надлежности на Агенцијата за пошти, во својот цикличен тек поминуваат низ евалуациски фази кои неминовно, меѓу другите, ги тангираат и стратешките цели за унапредување на квалитетот на поштенската комуникација за граѓаните и фирмите во Република Македонија, преку поттикнување на развојот на конкуренцијата во поштенскиот сектор. Задача на регулаторот е заклучоците од евалуацијата на регулативата да ги вклучи во извештаите и континуирано да предлага подобрувања.

3.1.1 Иницијатива за измена на Законот

Агенцијата за пошти во март 2014 поднесе иницијатива за измена на Законот за поштенските услуги во насока на ограничување на времето за кое се издава Индивидуалната дозвола.

Факт е дека поштенските политики бараат претходни анализи на состојбите и одговори на одредени фактички прашања кои треба да бидат изработени и презентирани стручно и непристрасно. Така и соодветните моделирања кои беа направени со измената на Законот во 2014 во насока на ограничување на времето на важење на Индивидуалната дозвола и на основите и процедурите за назначување давател на универзална услуга во отсуство на ефективна конкуренција на пазарот, во голема мера се резултат на аргументите содржани во иницијативата за измени на Законот, која што Агенцијата за пошти ја поднесе до надлежното Министерство за транспорт и врски.

Со измена на одредбите од членот 37 и 42 од Законот за поштенските услуги за временско ограничување на статусот и правата на досега практично неограничената позиција-национален оператор, постигнат е значителен напредок, не само во создавањето услови за технолошки унапредувања и конкурентен натпревар кои ќе донесат подобар квалитет на услугите за корисниците, туку е отстранет и еден од клучните генератори на повластено однесување на давателот на универзалната услуга, во сегментите на услуги каде има слаба конкуренција.

Евалуациските анализи на Агенцијата за пошти на одредени законски решенија послужија како алатка која создаде аргументи, како резултат на што во 2014 година со последните измени на Законот, беа креирани и дополнителни правила и мандат за

Агенцијата за пошти да назначи давател на универзална услуга во случаите на недоволна конкурентност на македонскиот поштенски пазар, како гаранција дека за сите корисници во државата ќе се обезбеди функционирање на универзалната услуга според принципите на достапност и постојаност и квалитет на услугите по пристапни цени за корисниците.

3.1.2 Подзаконски акти

Донесувањето и соодветни измени на подзаконски акти со кои се доуредуваат прашањата во поштенската дејност, чија основа е пропишана во Законот, како една од клучните надлежности на Агенцијата за пошти е резултат на експертски анализи од поширок обем кои Агенцијата ги извршува како континуирана активност.

Имајќи ги предвид овие надлежности, паралелно со измената на Законот во делот на обезбедување услуги на прием и достава на поштенски пратки од страна на друго правно и физичко лице во име и за сметка на давателот на универзална услуга, Агенцијата работеше на дефинирање на критериумите под кои давателот на универзална услуга ќе може да склучува договори за услуги со надворешните соработници. Со овие договори на давателот на универзалната услуга му се создаваат претпоставки за отворање на нови единици на поштенската мрежа - договорни пошти кои, како дел од јавната мрежа, претставуваат пристапни точки за корисниците до универзалната услуга.

Во насока на допрецизирање на регулаторните барања според кои се оценува капацитетот на давателот да ја направи достапна универзалната услуга до корисниците, Агенцијата за пошти во текот на 2014 година во соработка со Македонска пошта започна активности поврзани со густината на точките за пристап на корисниците на поштенски услуги. Активностите опфаќаат редефинирање на критериумите и условите кои се однесуваат на густината на точките за пристап до поштенски услуги, дефинирани како поштенски единици и поштенски сандачиња. Активностите се одвиваа во две фази и тоа во првата фаза, дефинирање на постојната состојба на густината на поштенските единици и поштенските сандачиња на територија на Република Македонија и втората фаза, прилагодување на точките за пристап на поштенските услуги до корисниците со критериуми кои Агенцијата за пошти ги пропишува во подзаконскиот акт Правилник за критериумите за пристап до универзалната услуга, со утврдување на подрачјата на единиците на мрежата, на растојание меѓу поштенските единици и број на поштенски сандачиња, кој се планира да биде изменет во првиот квартал од 2015 година.

3.2 Лиценцирање

Агенцијата за пошти е надлежната институција која согласно член 9 од Законот е овластена да го осигури обезбедувањето на универзалната услуга за сите корисници во Република Македонија на тој начин што за давател на универзална услуга во внатрешниот и меѓународниот поштенски сообраќај ќе определи поштенска компанија за која ќе оцени дека располага со пропишаните капацитети. По спроведена постапка, Агенцијата за пошти на 14.05.2014 ја определи АД Македонска пошта Скопје за давател на универзална услуга.

Регулацијата на влезот на компаниите на пазарите на поштенски услуги, преку поднесување нотификација и обврска за почитување на резервираната област како последен од чекорите кон целосна либерализација во сегментот на писмоносните услуги е европски стандард кој го следи и македонската легислатива и праксата на Агенцијата за пошти како регулатор. Во текот на 2014 година, Агенцијата за пошти постапуваше по 18 поднесени Нотификации и издаде 14 Општи овластувања за обезбедување поштенски услуги, од кои што 9 се на актуелни поштенски компании кои добија нови дозволи со неограничено време на важност.

3.2.1 Активни даватели на поштенски услуги

Во текот на годината на поштенскиот пазар на услуги, покрај АД Македонска пошта Скопје, активно работеа уште 23 лиценцирани даватели на поштенски услуги, кои поседуваат лиценци за различен вид и опсег на услуги и географско подрачје на делување. 2014 година е прва година во која Агенцијата не укина ни една лиценца.

Овластени да работат на целата територија на Република Македонија се 12 поштенски компании, а 8 од нив и во меѓународниот поштенски сообраќај.

Општо овластување за обезбедување поштенски услуги на ограничено географско подрачје поседуваат 12 даватели на поштенски услуги, кои активно работат на територија на една или неколку соседни општини.

			Внатрешен сообраќај	Меѓународен сообраќај
1.		АД Македонска пошта Скопје	✓	✓
2.		СПИДИ ДИЛИВЕРИ ДОО Скопје	✓	✓
3.		Брза пратка ДООЕЛ Скопје	✓	✓
4.		РСЕ ОПТИМА Вите ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	✓	✓
5.		ТНТ ЕКСПРЕС МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ СКОПЈЕ	✓	✓
6.		ДХЛ Експрес Македонија ДООЕЛ Скопје	✓	✓
7.		Глобко логистик ДОО Скопје	✓	✓
8.		ИН ТИМЕ МК БПС ДОО Скопје	✓	✓
9.		ВИЗАРД ДЕЛИВЕРИ ДОО Скопје	✓	
10.		ДелЦо ДООЕЛ Скопје	✓	
11.		ИН ТАКСИ ДОО - Подружница 6 ИН ПОШТА	✓	
12.		Карго Експрес ДООЕЛ увоз извоз Битола	✓	

3.2.2 Определување давател на универзална услуга и издавање Индивидуална дозвола

Во период од 4 месеци по приемот на писменото барање од АД Македонска пошта Скопје за добивање Индивидуална дозвола на 24.12.2013 година, Агенцијата за пошти работеше на проверка на исполнувањето на неопходните законските услови од страна на АД Македонска пошта Скопје, во постапката за назначување за давател на универзалната услуга во внатрешниот и меѓународниот поштенски сообраќај. Агенцијата за пошти ги ценеше сите факти и околности, а особено тоа дека постојниот давател на универзална услуга располага со јавна поштенска мрежа која обезбедува географска покриеност на територијата на РМ, го зема во предвид планираното зголемување на капацитетите, портфолиото на услуги, како и цените и финансиските показатели од работењето, со цел да се утврдат можностите на подносителот.

По комплетирањето и проверка на сите доставени докази од Македонска пошта и службените податоци на регулаторот од извршени анализи за степенот на конкурентност и состојбата на македонскиот поштенски пазар со пресек декември 2013 година, Агенцијата за пошти го уважи во целост барањето и донесе Одлука за определување давател на универзална услуга УП I бр.02-30/2013 од 14.05.2014. На 12.06.2014 Агенцијата на АД Македонска пошта Скопје и издаде Индивидуална дозвола УП I бр.02-30/2013 со неопределено времетраење согласно член 37 од Законот.

Согласно измената на Законот од декември 2014, Агенцијата за пошти има обврска да ја измени Индивидуалната дозвола во делот на времето на важење.

3.2.3 Општи овластувања за обезбедување поштенски услуги

3.2.3.1 Издавање Општи овластувања – нови компании

Во пет одделни управни постапки заведени по примени Нотификации од фирми заинтересирани за започнување поштенска дејност, откако се утврди дека ги исполнуваат пропишаните барања и услови, во првиот и вториот квартал на 2014 година Агенцијата издаде Општи овластувања за обезбедување поштенски услуги во внатрешниот поштенски сообраќај, за сите 5 правни лица и сите за ограничено географско подрачје. На овој начин со статус на давател на поштенски услуги за прв пат се стекнаа *ПРОЛОГИС сервис ДООЕЛ Скопје* – за подружницата ПРОЛОГИС СЕРВИС сервис, за поштенски услуги во внатрешен сообраќај, со локална мрежа за град Скопје; *Казабланка Џокер ДООЕЛ Битола* - за подружницата Казабланка Експрес Битола, на територија на општините Битола, Демир Хисар, Могила и Новаци; *ДЕЛИВЕРИ ФИЛИП ДООЕЛ Прилеп* за подрачјето на општините Прилеп, Долнени и Кривогаштани како и *КУРИР ЕКСПРЕС ДООЕЛ Прилеп* за истото подрачје. Во портфолиото на поштенски услуги на сите четири поштенски оператори доминираат поштенски услуги за пратки испратени од нотари и извршители, за географското подрачје за кое им е издадено Општо овластување.

Со издавање на Општо овластување за *ЕКСТРА ОЗ ДООЕЛ Кавадарци*, за поштенски услуги во внатрешен сообраќај, со локална мрежа (редовен превозник лиценциран за 1 директна автобуска линија од надлежното Министерство) на релација Кавадарци- Скопје-Кавадарци, со одобрен возен ред, Агенцијата за прв пат стави под поштенска регулатива и еден автобуски линиски превозник.

Како континуирана активност, секторот кој постапува по Нотификации, направи и голем број стручни консултации со заинтересирани правни субјекти за отпочнување со работа, за регулаторните барања и начинот на работа во поштенскиот сектор, за карактеристиките на одредени видови поштенски услуги, за неопходните претпоставки за обезбедување поштенски услуги за кои начинот на доставата е регулиран со други процесни закони, т.н. пратки од нотари и извршители, доследно на принципите на отвореност и сервисна ориентираност на работата на регулаторот.

3.2.3.2 Издавање Општи овластувања – постојни даватели

Сите 11 актуелни даватели на поштенски услуги чии што Стандардни дозволи, издадени според стариот Закон од 2008 година со време на важење од 5 години, истекоеа во текот на 2014, продолжија и натаму да работат во поштенскиот сектор и го задржаа статусот на даватели на поштенски услуги. Поштенските оператори: ДХЛ Експрес Македонија; ТНТ Експрес Македонија; Ин Тиме МК БПС; РСЕ Оптима Вите; Глобко логистик; Карго Експрес; ДРД Курир, Скопје Велосипедист, Деливеримен, Спида Диливери и Визард Диливери навреме поднесоа Нотификации за добивање Општи овластувања до Агенцијата.

Постапките за проверка на фактите и усогласеноста со барањата од прописите во Агенцијата за пошти, завршија во законскиот рок со издавање Општо овластување за обезбедување поштенски услуги од различен вид и опсег, во внатрешен и/или во меѓународен поштенски сообраќај, соодветно, за девет поштенски компании. Една од постапките заврши со издавање Решение УП I бр.09/2014 од 14.10.2014 со кое времето за една година Агенцијата го продолжи важењето на Стандардната дозвола за давателот на поштенски услуги Спида Диливери, согласно член 140 став 3 од Законот за општата управна постапка, а рокот за постапување по предметот УП I бр.42/2014 за Визард Диливери се пренесе во следната година.

3.3 УПРАВНИ ПОСТАПКИ

Во текот на 2014 година Агенцијата за пошти постапуваше по 52 управни предмети од нејзина надлежност.

Во продолжение е прегледот на управни постапки водени во 2014 година.

ПРЕДМЕТИ ОД УПРАВНА ПОСТАПКА ЗА 2014 ГОДИНА

Број на предметот во уписник	Предмет	Организациона единица која постапува	Преземени дејствија во постапката	Број на предмети
УП1 бр.1/2014	Нотификација за промена на географско подрачје	Сектор за правни и општи работи	Прибирање документација (преписки, задолженија), проверка на докази и евидентирање.	1
УП1 бр.2;4;6;11;13;15 и 44/2014 *	Нотификација за започнување со обезбедување ПУ	Сектор за правни и општи работи	Состаноци за инструкции и насоки, документирање (барање докази, задолженија, преписка), проверка на докази и утврдување факти, увид, записници, изработка на 6 поединечни акти-издадени 5 Општи овластување за обезбедување поштенски услуги, 1 Заклучок за запирање на постапката, 1 предмет пренесен за решавање во 2015, евидентирање.	7
УП1 бр.3,16,17,18,19, 20,21,22,23,24,25 ,26,27,28,29,30,3 1,32,33,37,38,39, 40 и 41/2014	Решение за годишен надоместок	Сектор за правни и општи работи	Прибирање документација од органот, проверка и утврдување факти, изработка на поединечни акти- 24 Решенија за годишен надоместок , евидентирање. Следење на извршување.	24
УП1 бр.5,7,8,9,10,12,1 4,34,35,36 и 42/2014 **	Нотификација за започнување со обезбедување ПУ	Сектор за правни и општи работи	Прибирање документација од органот и од странката(барање докази,преписка, задолженија), проверка на докази и утврдување факти, увид, записници, изработка на 10 поединечни акти – издадени 9 Општи овластувања, 1 Решение за времето продолжување на важност на Стандардна дозвола, 1 предмет пренесен за решавање во 2015, евидентирање.	11

УП1 бр. 43/2014	По службена должност против АД Македонска пошта в.в. со УПП 06/2014, за неизвршена ЕМС услуга	Сектор за правни и општи работи	Прибирање на документација од органот и од странката (преписки, задолженија) проверка на факти, увид, записник за констатиран прекршок, издаден платен налог, изработка на поединечен акт- издадено Решение со мерки, следење на извршување, евидентирање.	1
УП1 бр.2,18, 20,24 и 33/2014 И бр. 1673,1674,1675, 1676 и 1677/2014	Постапка за присилно извршување на парично побарување според Закон за извршување	Сектор за правни и општи работи	Прибирање документација од органот, проверка на плаќање, изработка на Барање за присилно извршување, поведени 5 постапки пред извршител, документирање, следење и евидентирање.	5
наш УП1 бр. 14/2012, УЖ-1 бр.619/14	Управен спор пред Виш управен суд - второстепена постапка по жалба од 01.08.2014, против првостепена пресуда У-3 бр.102/2012	Сектор за правни и општи работи	Постапување по задложенија од судот (доставување службени списи) изработка одговор на жалба, поднесен одговор на жалба до Виш Управен суд, документирање и евидентирање.	1
Сите предмети од УП1 бр. од 1 до 44 и за управни спорови	Управна статистика и евиденција	Сектор за правни и општи работи	Статистика, изработка на 6 месечни извештаи за првостепена управна постапка, поднесени во рок до Државен управен инспекторат.	2
ВКУПНО ПРЕДМЕТИ				52

* Постапка за издавање Општо овластување -нови даватели на поштенски услуги

** Постапка за издавање на Општо овластување на постоечки давател на поштенски услуги (продолжува со работа)

3.4 СЛЕДЕЊЕ НА УНИВЕРЗАЛНАТА УСЛУГА

3.4.1 ДОСТАВУВАЊЕ НА ПАКЕТИ НА ДОМАШНА АДРЕСА НА ПРИМАЧИТЕ

Агенцијата за пошти во соработка со АД Македонска пошта во текот на 2014 година ги започна активностите за доставување на домашна адреса на примачот на пакети до 10 кг. и меѓународни пакети до 20 кг. кои спаѓаат во рамките на универзалната услуга од страна на давателот на универзалната услуга. Во текот на 2014 година АД Македонска пошта ја воведо доставата на поштенски пакети на домашна адреса во 12 Регионални центри за поштенски услуги; останува во првиот квартал од 2015 година да ја организира на територија на град Скопје и Охрид со што доставување на пакети на домашна адреса на примачите ќе се обезбедува на целата територија на Република Македонија.

Со воведувањето на достава на пакети на домашна адреса на примачот, давателот на универзалната услуга во целост ќе ги исполни обврските за обезбедување на прием, сортирање, пренос и дистрибуција на минималниот пакет на поштенски услуги во рамките на универзалната услуга со што пакетските услуги кои ги обезбедува ќе станат поконкурентни на пазарот, особено доколку се има во предвид дека во овој сегмент на

домашниот и светски пазар постои висока конкуренција. Воедно, со воведување на достава на пакети на домашна адреса на примачите ќе се создадат поголеми услови за развојот на пакетите кои потекнуваат од електронската трговија.

3.4.2 ПОШТЕНСКА МРЕЖА

Една од основните надлежности на Агенцијата за пошти е да осигури услови за обезбедување на универзалната услуга преку креирање на критериуми, параметри и постапки кои давателот на универзалната услуга има обврска да ги применува при обезбедување на универзалната услуга. Поштенската мрежа организирана во единствен техничко - технолошки систем на објекти, средства, вработени и друго, претставува инфраструктура на давателот на универзалната услуга при обезбедување на прием, сортирање, пренос и дистрибуција на поштенските услуги од почеток до крај.

Врз основа на наведеното, техничко - технолошката организациона поставеност заедно со расположливиот капацитет на поштенската мрежа, треба да одговори на пропишаните обврски кои давателот на универзалната услуга ги има при обезбедување на универзалната услуга, како и да ги задоволи потребите на различните сегменти на пазарот на поштенски услуги.

Покрај наведените карактеристики на поштенската мрежа, таа има важна улога во процесот на либерализација на пазарот на поштенските услуги, преку овозможување на пристап од страна на другите поштенски оператори во различни фази од поштенскиот процес.

Во текот на 2014 година, Агенцијата за пошти врз основа на направена анализа на критериумите за густина на точките за пристап до универзалната услуга и резултатите од таа анализа, укажа на потребата од пропишување на нови критериуми и усогласување на постојните критериуми со фактичката состојба на густината на точките на пристап до универзалната услуга. Овие активности се одвиваа во согласност со делокругот и надлежностите на Агенцијата за пошти поврзани со обезбедување на услови за пристап на корисниците за поштенски услуги до универзалната услуга и овозможување на услови за поддршка за подеднаков пристап до поштенската мрежа за други даватели на поштенските услуги.

Агенцијата за пошти земајќи ја во предвид националната регулатива, како и најдобрите практики од Европските земји, а пред сè искуствата добиени од Европската група за поштенски регулатори², ги зема во предвид основните индикатори преку кои се оценува исполнувањето обврските од универзалната услуга поврзани со точките за пристап и тоа:

- Број на поштенски единици по видови,

² ERGP (13) 33 Rev. 1 – ERGP report on market indicators, ERGP REPORT ON INDICATORS ON THE POSTAL MARKET, 2014

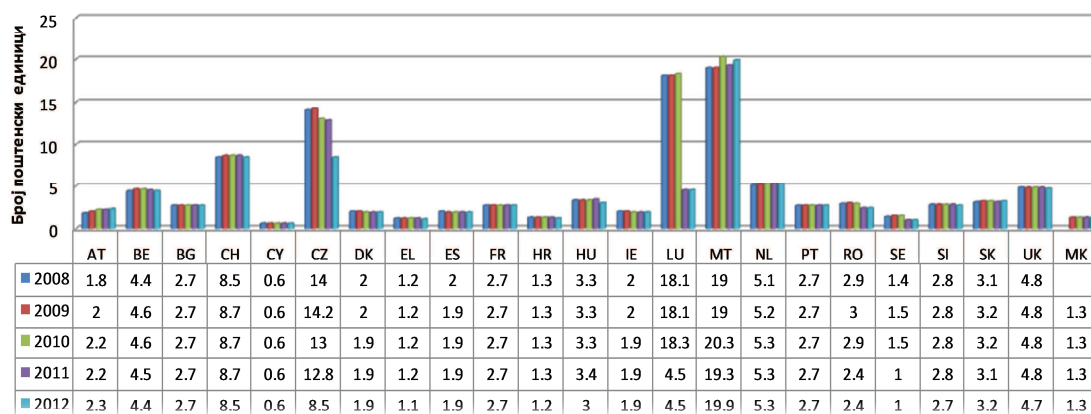
- Густина на поштенските единици во однос на географска покриеност (поштенски единици на секои 100 км²),
- Густина на поштенски единици во однос на покриеност на населението (број на жители на една поштенска единица).

Во текот на 2014 година корисниците имаа пристап до вкупно 338 поштенски единици од кои 219 се комбинирани поштенски единици односно поштенски единици во кои се врши прием и доставување на поштенски пратки, 105 се поштенски единици кои вршат само прием на пратки, 3 поштенски единици се сезонски, односно работат само во одреден период од годината и 11 поштенски единици ги обезбедуваат поштенските услуги врз основа на договор помеѓу АД Македонска пошта и други правни или физички лица.

Густината на поштенските единици како однос помеѓу вкупниот број на поштенски единици во 2014 година и површината на територијата на Република Македонија на секои 100 км² изнесува 1,3 поштенски единици, односно една поштенска единица просечно покрива 76,07 км².

Графикон бр.1: Споредбени податоци за густина на поштенските единици помеѓу одредени европски земји за период 2009-2012 год.

Поштенски единици на секои 100 км²

Извор: Прилагодено според: ERGP (13)33 Rev.1-ERGP report on market indicators, ERGP REPORT ON INDICATORS ON THE POSTAL MARKET, стр. 63

Доколку се изврши компарација на индикаторот за густина на поштенските единици на секои 100 км² со европските земји³, може да се види дека истиот е во рамките на просекот на густината на поштенските единици во Европските земји каде Норвешка има најмала густина од 0,3 поштенски единици на 100 км² површина, додека најголема густина има Малта со 19,9 односно Германија со 8,5 поштенски единици.

³ Извор: ERGP REPORT ON INDICATORS ON THE POSTAL MARKET, 2014 год. стр. 63

Густината на поштенските единици во однос на вкупниот број на жители во 2014 година изнесува 5.984 жители на една поштенска единица, односно 0,17 поштенски единици на секои 1000 жители.

Графикон бр.2: Споредбени податоци за достапност на поштенските единици помеѓу одредени европски земји за период 2009-2012

Поштенски единици на 1.000 жители за период 2008-2012

Извор: Прилагодено според: ERGP (13)33 Rev.1–ERGP report on market indicators, ERGP REPORT ON INDICATORS ON THE POSTAL MARKET, стр. 65

Доколку се споредат податоците на густината на поштенските единици во Република Македонија со податоците во европските земји, може да се заклучи дека овој критериум е во рамките на просечните вредности со европските земји каде најмала густина на една поштенска единица во однос на бројот на жители за секои 1000 жители се движи од 0,1 до 0,6.

Исто така вредно е да се нотира дека особено во текот на 2014 година забележан е трендот на трансформирање на шалтерските поштенски единици во доставни, односно комбинирани пошти, со што се намалува опфатот на одредени доставни подрачја, кое претставува предуслов за поквалитетно доставување на поштенските пратки. Таков е случајот со поштенските единици 1051 Батинци и 1052 Студеничани, кои се трансформираа од шалтерски во доставни пошти со што се намали доставното подрачје на поштенската единица 1050 Драчево. Исто така во текот на 2014 година започнати се активности за трансформација на шалтерските пошти 1138 Скопје (Шуто Оризари) и 1133 Волково во доставни пошти со свое доставно подрачје.

Од прикажаните податоци може да се согледа дека општ тренд во европските земји е намалување на бројот на поштенски единици и зголемување на трендот на трансформација на сопствените поштенски единици во договорни пошти. Во Република Македонија бројот на поштенски единици се одржува на стабилно ниво што се движи во рамките на просечното европско ниво на покриеност на поштенски единици на секои 100 км².

Во текот на 2014 година се изврши промена на работните времиња на 61 поштенска единица на територија на град Скопје со цел за прилагодување на работното време од понеделник до петок и сабота со потребите на корисниците на поштенски услуги. Промените пред сè, се однесуваа на примена на скалесто работно време почнувајќи од 07:00, 08:00, 09:00, 10:00 и 24 часа работно време во согласност со местоположбата на поштенската единица.

Во однос на поштенските сандачиња како точки за пристап на корисниците до поштенските услуги во 2014 година, вкупно се поставени 359 поштенски сандачиња во поголемите населени места во Република Македонија. Во текот на 2014 година на територија на град Скопје ставени се во употреба вкупно 63 поштенски сандачиња и означени со информации за времето на празнење, како и други информации предвидени со подзаконските акти кои ја регулираат оваа област. Со наведените активности заедно со можноста на корисниците да купуваат поштенски марки и на други места освен во поштенските единици, ќе се овозможат услови за поголемо користење на поштенските единици од страна на корисниците за испраќање на писмоносни пратки кои во досегашниот период многу се користеше. Динамиката на ставање во употреба на останатите поштенските сандачиња во другите населени места во Република Македонија, заедно со означувањето, е во тек и истата Македонска пошта предвидува да заврши во текот на првиот квартал од 2015 година, со што во целост ќе бидат создадени услови за обезбедување на обврската на давателот на универзалната услуга за преземање на поштенските пратки од точките за пристап (поштенските единици и поштенските сандачиња) најмалку еднаш дневно најмалку пет работни дена во неделата.

3.4.3 Пристап до поштенската мрежа

Фактичката состојба на пазарот во Република Македонија е дека во моментот не постои ниту еден поштенски оператор кој добил пристап до поштенската мрежа. Агенцијата за пошти евидентираше отежнат пристап до поштенската мрежа. Анализите на пазарните движења направени од страна на Агенцијата, не покажуваат дека ваквата состојба е соодветна поради што постои потреба за измена на условите кои треба да бидат исполнети за пристап кон поштенската мрежа. Имајќи во предвид дека овозможувањето на пристап до поштенската мрежа е еден од најважните услови за развој и целосна реализација на пазарниот потенцијал, Агенцијата оцени дека е потребно да се извршат измени во деловите кои се однесуваат на точките за пристап до поштенската мрежа, на поштенските услуги кои се предмет на пристап и на понудата за пристап со дефинирање на условите и начинот за пристап до поштенската мрежа.

3.4.4 Квалитет на обезбедување на универзалната услуга

Универзалната услуга е услуга со пропишан квалитет и стандард, која се обезбедува континуирано, без дискриминација, под еднакви услови и по пристапни цени за сите корисници во внатрешен и меѓународен сообраќај.

3.4.4.1 Мерење на време на пренос и мерење на рекламации

Давателот на универзалната услуга, согласно член 31 од Законот за поштенските услуги, има обврска да ја обезбедува универзалната услуга со пропишан квалитет и да врши мерење на квалитетот на обезбедувањето на универзалната услуга во внатрешниот и меѓународниот поштенски сообраќај, преку независна компанија. Барањата за квалитетот, параметрите за квалитет и нивното мерење на услугите опфатени со универзалната услуга, ги пропишува Агенцијата за пошти согласно утврдените и прифатени CEN стандарди.

Согласно Правилникот, пропишаниот квалитет на пренос на писмоносни поштенски пратки во внатрешниот поштенски сообраќај изнесува:

- D +1 = 85%
- D +2 = 90%
- D +3 = 95%

Под квалитет на обезбедување на универзалната услуга во внатрешен сообраќај се подразбира достава на најмалку 85% од поштенските пратки во рок од еден ден, односно 95% од писмоносните пратки во рок од три дена. Времето на прием на поштенските пратки се одредува врз основа на жигот од операторот означен на поштенската пратка како потврда за прием. Квалитетот на обезбедување на поштенските услуги осигурува конкурентска предност на пазарот на поштенските услуги и доверба кај корисниците на услугите.

Правилникот за барања за квалитетот на услугите опфатени со универзалната услуга, параметри за квалитет и нивното мерење пропишан од Агенцијата, во член 7 предвидува пропишува обврска за давателот на универзалната услуга да врши и мерење на постапките за рекламации и извршен надомест на штета согласно примената на стандардот МКТИ EN 14012:2003. Еден од многу важните параметри за квалитетот обезбедување на услугите е безбедноста на поштенските пратки. Оценката на безбедност на услугите во еден дел се врши преку бројот на изгубени, оштетени или надминување на рокот за достава на препорачаните пратки, а овие податоци се добиваат на основа на бројот на поднесени рекламации. Безбедноста на пратките се оценува и преку бројот на решените рекламации во внатрешниот и меѓународниот сообраќај.

Податоците од извршеното мерење за пренос на писма за кореспонденција и за бројот на рекламации поднесени по поштенски услуги, давателот е должен да ги достави до Агенцијата за пошти до 31 март во тековната година за претходната година кои се предмет на понатамошна анализа.

Мерењето на квалитетот на обезбедување на универзалната услуга е активност која во 2014 година беше спроведувана од страна на Агенцијата за пошти преку ангажирана независна компанија. Мерењето на времето на пренос за поштенските услуги од крај до крај кај давателот на универзалната услуга се вршеше согласно стандардот MKC EN 13850 + A1:2010 за единечни пратки. Резултатите од мерењето покажуваат дека квалитетот на обезбедување на единечните пратки кај давателот на универзалната услуга се далеку под пропишаните стандарди.

Обврската предвидена за постапките за рекламации и извршен надомест на штета не е исполнета на начин и под услови предвидени со стандардот бидејќи Македонска пошта не го има имплементирано стандардот МКТИ EN14012:2003. Македонска пошта достави податоци единствено по број на рекламации за внатрешен и меѓународен сообраќај и тоа за препорачани, вредносни писма пакети и вредносни пакети, како и извршен надомест по истите во денари. Во текот на 2014 година Македонска пошта во соработка и консултации со Агенцијата, работеше на измена на инструментите и внатрешните процедури за постапување по рекламации и приговори, во насока на нивно прилагодување кон барањата на стандардот за мерење на рекламации, приговори и постапки за надомест на штета.

Правилникот за барањата за квалитетот, параметрите за квалитет и нивното мерење на услугите опфатени со универзалната услуга, со член 5 пропишува стандарди и за пренос на услугата – пакети, според која давателот на универзална услуга е должен во внатрешен поштенски сообраќај месечно да ги пренесе 70% од пакетите во рок од два работни дена (D+2), 75% од пакетите во рок од три работни дена (D+3) и 80% од пакетите во рок од пет дена (D+5). Исто така, податоците од мерењето треба да бидат доставени до 31 март во тековната година за претходната година. Давателот на универзалната услуга во текот на 2014 година почна со воведување на track and trace систем кој ќе овозможи точна локација и време на испорака на пакетите, односно ќе овозможи целосен увид во движењето на пакетите. Воведување на овој процес, кој беше следен и од страна и на Агенцијата за пошти, се одвиваше во неколку фази, најпрвин опфаќајќи ги поголемите подружници во рамките на Македонска пошта до целосно воведување во сите поштенски единици.

3.5 Посебно сметководство на трошоци и алокација на трошоци за универзалната услуга

Целите на водењето на посебното сметководство и во тие рамки и алокацијата на трошоците и приходите, се спречување на внатрешното субвенционирање на други услуги кои ги обезбедува давателот на универзалната услуга со приходите остварени од обезбедување на универзалната услуга, регулирање на цените на поштенските услуги, регулирање на цените за пристап до поштенската мрежа и утврдување на нето трошоците за универзалната услуга.

3.5.1 Утврдување на критериуми за алокација на трошоци

Во текот на 2014 година Агенцијата за пошти во согласност со своите надлежности презеде активности поврзани со утврдување на принципи и начини за водење на посебно сметководство и сметководство на трошоците за обезбедување на универзалната услуга на давателот на универзалната услуга.

За таа цел користени се искуствата од другите регулаторни тела како и искуствата и препораките добиени од работните групи во рамките на Европскиот комитет за поштенска регулација (CERP) и Европската група на поштенски регулатори (ERGP) во рамките на Европската комисија.

Давателот на универзалната услуга во согласност со барањата на домашната регулатива до Агенцијата за пошти го достави Елаборатот за утврдување на критериумите за алокација на вкупните трошоци и вкупните приходи, изготвен од давателот на универзалната услуга и надворешна специјализирана компанија.

Доставениот Елаборат за утврдување на критериумите за алокација на вкупните трошоци и вкупните приходи како и добиените резултати врз основа на него, се евалуирани од страна на Агенцијата за пошти.

Врз основа на активностите и добиените сознанија од евалуацијата, Агенцијата за пошти изработи Мислење за доставениот Елаборат за утврдување на критериумите за алокација на вкупните трошоци и вкупните приходи и истото е доставено до давателот на универзалната услуга.

Во Мислењето се наведени позитивните аспекти и недоследностите на доставениот Елаборат и понудени се решенија за надминување на истите и градење на Систем за посебно сметководство и алокација на трошоците на давателот на универзална услуга кој ќе одговори на барањата на Правилникот и препораките на Европската директива за поштенски услуги и кој ќе добие позитивно мислење од независна ревизорска куќа.

Давателот на универзалната услуга треба да преземе активности за надминување на недостатоците на предложениот Елаборат и да предложи Систем за посебно сметководство и алокација на трошоците кој ќе одговори на барањата на Законот, Правилникот и препораките на Европската директива за поштенски услуги и кој ќе добие позитивно мислење од независна ревизорска куќа.

Согласно член 6 став 1 од Правилникот за начинот на водење на посебно сметководство на давателот на универзална услуга и член 51 став 2 и 3 од Законот, целосната имплементација на системот на посебно сметководство и алокација на трошоците на давателот на универзалната услуга ќе се реализира по одобрувањето на системот од страна на независна ревизорска куќа и од Агенцијата за пошти.

3.6 Надзор над спроведување на законот

Надзор над спроведувањето на Законот и прописите донесени врз основа на Законот врши Агенцијата за пошти, преку овластени лица за надзор. Надзорот го вршат пет овластени лица од директорот за извршување на работни задачи на управен и теренски надзор.

3.6.1 Управен надзор

Постапувајќи по претставка од корисник, Агенцијата за пошти по службена должност заведе предмет со цел да се утврдат евентуалните повреди на законот и прописите сторени од АД Македонска пошта при доставување на ЕМС пратка и последователно дали на испраќачот му е повредено правото на надомест на штета за задоцнето доставување на конкретната пратка.

Во постапката е извршен и увид во службената документација на Подружницата ЦРПС Битола на Македонска пошта, за што е составен и Записник од страна на овластените лица.

Постапката заврши со Решение УП1 бр.43/2014 од 02.12.2014 година од директорот на Агенцијата за пошти со кое е утврдена одговорност на Македонска пошта за повреда на одредбите за достава на поштенски пратки и задолжена е да му го признае правото на надомест на штета на испраќачот, настаната со пречекорување на рокот за достава на приоритетна поштенска пратка.

Македонска пошта постапи по Решението од Агенцијата за пошти во утврдениот рок и го обесштети корисникот АД Осигурителна полиса во полн износ утврден во Законот, за штета настаната со пречекорување на рокот за достава.

Дополнително во постапката, врз основа на Записник за констатиран прекршок УП I бр.43/2014 од 09.10.2014, Агенцијата за пошти издаде и Платен налог бр.001/2014 од 02.12.0914 за сторителот –одговорно лице во Подружницата ЦРПС Битола, за прекршок по член 80 став 1 алинеја 17 и став 2 од Законот за поштенските услуги. Сторителот го призна прекршокот и во утврдениот рок од Платниот налог ја плати глобата.

3.7 Заштита на правата на корисниците

При извршување на работите од својот делокруг на работа, Агенцијата за пошти го креира амбиентот во кој се обезбедуваат поштенските услуги, водејќи сметка особено за правото на корисниците на квалитетни поштенски услуги.

3.7.1 Приговори од корисници

Во текот на 2014 година во Агенцијата постапуваше по 11 писмени приговори од корисници, претставки во кои корисниците укажуваат на недостатоци во процесот на обезбедување на поштенски услуги, воглавно кај националниот оператор. Поточно, 10 од приговорите се однесуваат на начинот на обезбедувањето на универзалната услуга од страна на АД Македонска пошта, а 1 за приватен оператор.

Причините поради кои корисниците приговараа се во најголем дел за изгубени пратки и задоцнети пратки, а помал дел од корисниците изразуваат општо незадоволство

од услугите и работното време на националниот оператор, како и незадоволство од висината на исплатениот надомест на штета од страна на Македонска пошта.

Агенцијата во 2014 година го тестираше и електронскиот систем за евиденција на општи приговори и претставки од корисници, кои приговори не можат да се подведат и процесуираат согласно законските процедури, а се однесуваат на незадоволство изразено од работата на поштенските оператори. Во голем дел од овие претставки Агенцијата ги насочува корисниците на адресата и контактите за рекламации и приговори до односниот поштенски оператор, информирајќи ги корисниците за правата и процедурите во рекламационите постапки. За позначаен дел од претставките, секторот за грижа за корисници превзема активности за детектирање на проблемот кај самиот оператор и за оние случаи за кои е можна брза интервенција, ги отстранува проблемите со ургенција. Статистиката покажува дека главните причини поради кои граѓаните се јавуваат кај регулаторот се однесуваат на: задоцнети пратки или сметки, немање доволно пошторазнесувачи во одредени реони и изгубени пакети. Значаен дел од вкупно 27 евидентирани телефонски јавувања од корисници се однесуваат на работата на националниот оператор.

Согледувањата на Агенцијата за пошти, имајќи го во предвид исходот од постапувањата по приговорите за пратките кои потекнуваат од интернет купување, се дека не секогаш вината е во поштенските оператори. Имено, чести се случаите на погрешно адресирани пратки кои никогаш не стасуваат до примачите заради грешки при адресирањето од самите интернет продавници.

3.7.2 Истражување на задоволство на корисници

Еден од показателите кој придонесува за добивање на комплетната слика за квалитетот на обезбедувањето на поштенските услуги, како и за оценувањето на работата на поштенските даватели е перцепцијата на корисниците за нивото на квалитетот на компаниите и услугите кои тие ги обезбедуваат.

Агенцијата за пошти секоја година пристапува кон истражување на задоволство на корисниците и преку него има можност во континуитет да добива податоци со кои врши анализа на пазарот и во зависност од добиените сознанија превзема активности со кои цели кон подобрување на поштенските услуги и воопшто на поштенскиот пазар.

Агенцијата за пошти спроведе истражување за задоволството на корисниците од обезбедување на услугите на давателот на универзална услуга АД Македонска пошта Скопје во првата половина на Февруари 2014 година. Истражувањето е извршено лице во лице анкетање со интервју со претставници од примерок на популација на македонски државјани од разни годишни групи. Опфатена популација според последниот официјален попис на РМ, со големина на примерок 2299 лица.

Генерален заклучок е дека 93% од корисниците користат домашен сообраќај, и за лични потреби од типот на писма, подароци, честитки.

Брзината (81%) и точноста (60%) на поштенските пратки се исто така клучен фактор при користење на услугите на АД Македонски пошти.

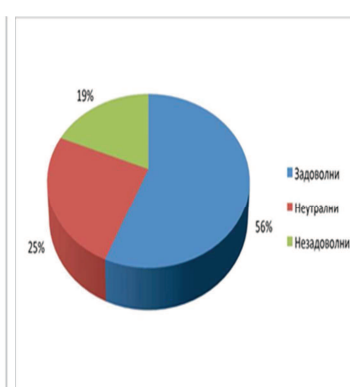
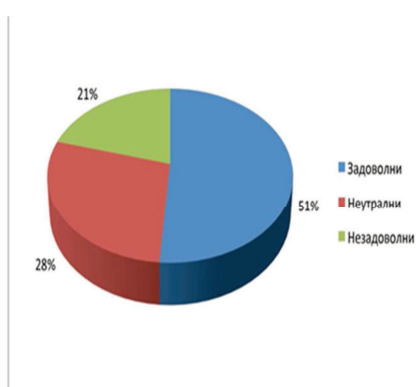
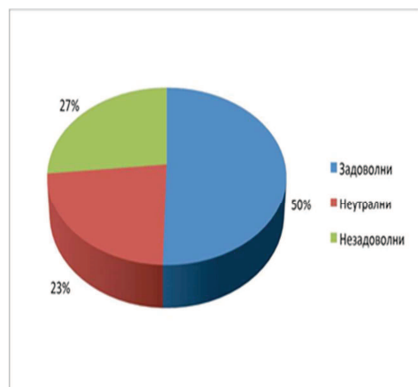
Поголемиот дел на испитаниците сметаат дека поштенските пратки им се доставуваат во пропишаниот рок, а очекуваат поштенската пратка да им биде испорачана во рок од еден ден.

Најголема причина за користење на услугите на Македонска пошта се плаќање сметки (40%), како и испраќање писмата (32%).

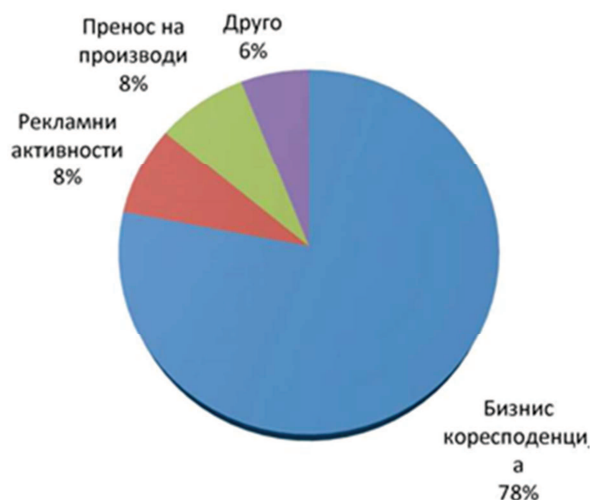

Дури 70% од испитаниците ги предаваат поштенските пратки во поштенска единица. Останатите 30% рамномерно се распределени во поштенско сандаче (15%) или по брза пошта (15%).

Повеќето граѓани, 50% од приватни лица се задоволни од односот на вработените исто така (51%) се задоволни со работното време на шалтерите во Македонски Пошти, и задоволството на безбедноста и цената е на истото тоа ниво, од околу 50%.

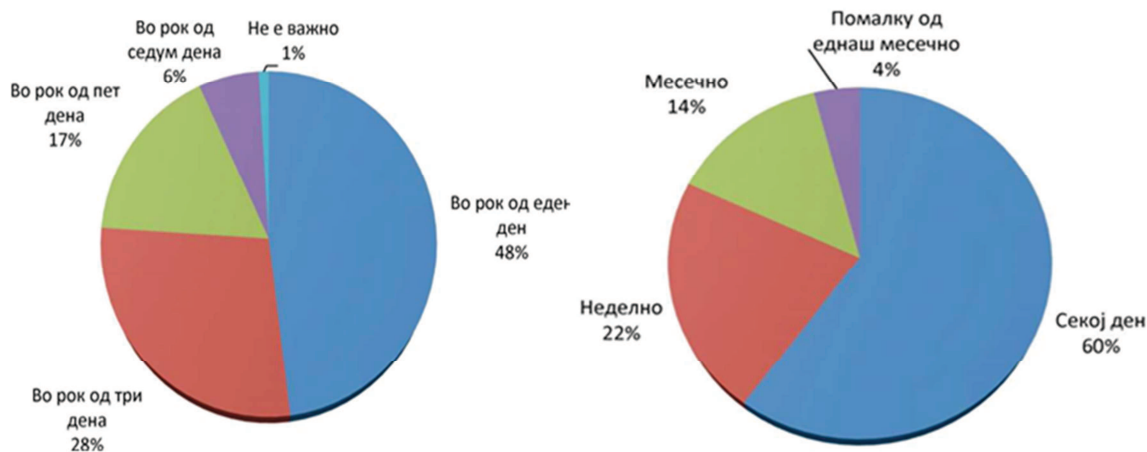

Деловните субјекти одговориле со 87% дека многу им е важна услугата прием и достава на пратки за функционирањето на нивната компанија. Дури 78% од истите одговориле дека услугите ги користат за бизнис кореспонденција.

Брзината на услугите кај испитаниците е од голема важност при користење на поштенските услуги. Може да се заклучи дека 66% или повеќе од испитаниците имаат мислење дека цените се високи.

Како и кај физичките лица, повеќето правни лица би сакале пратките да им бидат доставени во рок од еден ден. Со тоа што 77% од нив ја користат услугата за домашен сообраќај со 60% секојдневно испраќање на писма, 47% неделна достава на весници.

3.8 Конкурентски услуги, иницијативи и соработка

Повеќе од половината од лиценцираните даватели на поштенски услуги работат исклучиво во сегментот поштенски услуги за нотари и извршители, а 9 од нив работејќи за нотарите, во 2013 оствариле обем повеќе од 319.478 поштенски услуги (лична достава и достава на препорачани пратки), по просечна цена од 120 денари по услуга. Во текот на 2014 година, Агенцијата за пошти имаше повеќе активности во насока на унапредување на поштенскиот пазар во овој сегмент на услуги, а за особено значајна ја сметаме соработката воспоставена со Нотарската комора на Република Македонија.

Агенцијата за пошти подолго време на различен начин укажува на потребата од намалување на царинските ограничувања при увозот на стока која се внесува преку поштенските оператори и иницира соодветни промени, имајќи го предвид интересот за развој на поштенските услуги во државата во услови на евидентен пораст на интернет нарачките. Во текот на 2014 година, Агенцијата за пошти, Министерството за финансии и Царинската управа работела на анализа на ефектите од евентуалната измена на царинските прописи.

3.8.1 Соработка со Нотарската комора

Заради потенцијалот кој го има овој дел од пазарот на поштенски услуги, Агенцијата за пошти и Нотарската комора на Република Македонија, воспоставила меѓуинституционална соработка и уште на почеток на годината договорила повеќе активности со единствена цел - подобрување и унапредување на услугите кои поштенските оператори ги нудат и извршуваат за корисниците – нотари, со очекуван бенефит и за корисниците граѓани и правни лица кои се примачи на пратките.

Агенцијата за пошти ја иницира оваа меѓуинституционална соработка со цел заеднички да се идентификуваат проблемите при доставата, да се договорат минимум стандарди и да се промовираат добри практики кои ќе водат до поголема правна сигурност за сите субјекти кои имаат одреден правен интерес поврзан со доставата на нотарските акти и другите исправи.

Во организација на Нотарската комора, а со поддршка на Агенцијата за пошти, на 11.06.2014 година се одржа првата од планираните обуки на која присуствуваа претставници од давателите на поштенски услуги кои работат во овој поштенски сегмент на достава, нотари и членови на управниот одбор на Нотарската комора на Република Македонија. Обуката на тема „Достава на решенија за дозвола за извршување врз основа на веродостојна исправа во согласност со член 137 од ЗПП“ ја одржаа референтни излагачи.

3.8.2 Иницијатива за измена на царинските прописи

Агенцијата за пошти до Владата на Република Македонија во април 2014 година поднесе информација со која иницираше измена на Уредбата за поблиските критериуми и начинот на спроведување на ослободувањето од увозни давачки, како и вредноста, количината и видот или намената на стоката која може да се ослободи од увозни давачки, со предлог да се зголеми вредноста за ослободување од плаќање царина од пропишаните 45 на 150 евра, за стоката која се испраќа од странство за домашните граѓани преку пошта.

Заради позитивните реакции и покажаниот интерес на Владата, Министерството за финансии, Царинската управа и Агенцијата за пошти договорија и извршија конкретни активности во насока на проценка на економските и фискалните ефекти од евентуалното зголемување на вредноста за ослободување од плаќање царина за стоката испратена од странство. Меѓу другите, во месец јуни 2014 се изврши мерење на реалниот обем на пристигнати пратки од странство и приходите по основ на наплатена царина и ДДВ, за пратки со вредност од 45 до 150 евра. Мерењето се вршеше во две Царински испостави (ЦИ Пошта и ЦИ Аеродром Александар Велики) и паралелно во одделот за меѓународни пратки и пакети за царинење во Македонска пошта –ГЦПС Скопје.

Податоците од меѓународниот поштенски сообраќај на националниот оператор со кои располага Агенцијата покажуваат дека меѓународните пакети во доаѓање (најчесто со вредност над 45 Евра) од 2012 до средината на 2014 бележат многу мал пораст (од 5-6%), споредено со порастот од скоро 20% кај малите пакети (со вредност до 45 Евра кои во главно потекнуваат од интернет купување на граѓаните од странство). Ниско поставената вредност за ослободување од плаќање увозни давачки, посебно царина, сметаме дека е една од клучните причини за ваквата состојба.

Од страна на Агенцијата се прибрани и споредбени податоци за состојбата во земјите на ЕУ и од регионот по ова прашање, и сите се во прилог на аргументите за измена на Уредбата во насока на зголемување на висината на вредноста на пратките ослободени од увозни давачки во меѓународниот поштенски сообраќај, со што и во оваа област македонското законодавство конечно би се усогласило со европското.

Иако целосно сумирање и конечни предвидување на сите ефекти кои би ги предизвикале измените допрва треба да следат, Агенцијата оценува дека измената на прописите ќе донесе значајни поволности за граѓаните, но и повеќе позитивни економски и фискални ефекти. Предвидувањата поткрепени со странските искуства одат во правец дека во услови на растечки тренд на обемот на пратки од странство ќе се зголемат интернет нарачките и меѓународните пакети испратени по пошта, поради што и ќе се зголемат приходите од ДДВ за сметка на претпоставеното намалувањето на приходите од царина во буџетот.

4. ЈАВНО РАБОТЕЊЕ, МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА И ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

4.1 Јавно и транспарентно работење

Во декември 2014 година, Комисијата на Агенцијата за пошти ја одржа својата Деветта јавна седница, во насока на транспарентно работење и известување на јавноста за преземените активности во годината што изминува. Свое излагање имаше претседателот на Комисијата на Агенцијата за пошти и директорот г-дин Влатко Атанасоски. Тие ги информираа присутните и јавноста за извршените активности на Агенцијата во 2014 година, ги презентираа трендовите на поштенскиот пазар во однос на лиценцирањето, обемот и развојот на конкуренцијата, како и информации за плановите и идните активности на Агенцијата.

Јавната седница беше од отворен тип и сите заинтересирани субјекти имаа можност да учествуваат со свои сугестии и забелешки.

4.2 Кампања „Напиши писмо со ракопис на срцето“

Со цел да се обнови традицијата на пишување писма, да се стимулира креативниот однос на граѓаните кон интимната димензија на писмата и кон афирмирање на јазичната и писмената култура кои што во историјата на светската култура има оставено неизбришливи траги, Агенцијата за пошти распиша награден конкурс за најдобро писмо под мотото „Напиши писмо со ракопис на срцето“. Имајќи го во предвид трендот на опаѓање на писмоносните услуги и традиционалниот начин на писмена комуникација, оваа активност претставува обид да се возобнови и одржи веќе подзаборавената навика на граѓаните да испраќаат писма.

Право на учество беше определено за сите граѓани на Република Македонија при што во конкурсните услови беше предвидено: да бидат напишани со личен авторски ракопис, да бидат напишани на македонски или албански јазик и не смеат да бидат претходно објавувани, да се наведе во која категорија ќе учествува писмото, должината да не изнесува повеќе од 500 збора и да биде запазена формата на пишување писмо – со обраќање до примачот.

Конкурсот започна на 14.02.2014 година, а траеше до 14.04.2014 година.

По наградниот конкурс пристигнаа вкупно 725 писма, од кои 167 во прва категорија, 278 за втора и 280 писма за третата категорија. Жири комисија составена од респектирани македонски писатели и публицисти во секоја од категориите ги избра најдобрите писма и дополнително пофали девет испраќачи. Агенцијата исплати девет парични награди за избраните победници во трите категории.

Официјалното доделување на наградите од наградниот конкурс се одржа на 23 мај 2014 година во дворот на Градската библиотека „Браќа Миладиновци“.

Треба да се констатира дека според постигнатиот степен на општествена афирмација на идејата, кампањата ги оправда очекувањата на Агенцијата.

4.3 Меѓународна соработка

Во услови на големи промени на пазарот на поштенските услуги кои произлегуваат како резултат на промените на пазарот во делот на средствата на комуникациите и се поголемите потреби на корисниците, последователно наложува соодветно прилагодување на регулацијата на пазарот на поштенски услуги во ново настанатите услови. Во тие рамки активната меѓународна соработка на Агенцијата за пошти претставува од особено значење.

Меѓународната соработка на Агенцијата за пошти во текот на 2014 година се одвиваше во повеќе насока и тоа преку јакнење на меѓународна соработка со други меѓународни организации од областа на поштенските регулации, како што се: Европската комисија (ЕС), Светскиот поштенски сојуз (UPU), Европскиот комитет за поштенски регулации (CERP) и други организации, развивање на билатерални односи со други национални регулаторни тела од областа на поштенските услуги, како и партиципација во меѓународни настани од областа на поштенските регулации.

Целите на меѓународни активности на Агенцијата за пошти во 2014 година помеѓу другото беа и стекнување на знаења и искуства и нови трендови во областа на поштенските регулации преку активности во меѓународни организации и примена на најдобрите практики во усовршување на поштенската регулатива на пазарот на поштенски услуги во Р. Македонија; развивање на билатерални односи со други сродни национални регулаторни тела; користење на пред пристапни фондови од TAIEX програмата во рамките на Европската унија; следење на новите трендови во поштенските услуги и регулација на пазарот на регионално, европско и глобално ниво.

4.3.1 Европска група на поштенски регулатори (ERGP)

Агенцијата за пошти во текот 2014 година активно учествуваше во работните активностите на Европската група на поштенски регулатори (ERGP), советодавно тело на Европската комисија, која има мандат со извештаи да ја советува Европската комисија од областа на поштенските услуги. ERGP исто така има за цел преку консултации, координација и соработка меѓу независните национални регулаторните тела во земјите-членки на EU, и во тие рамки и со Европската комисија, со цел за консолидација на поштенските услуги на единствениот внатрешен пазар помеѓу членките на Европската унија и обезбедување доследна примена на Директивата за поштенски услуги од 2008 година.

Активностите на Европската група на поштенски регулатори во текот на 2014 година се одвиваа во согласност со годишната програма за работа на ERGP⁴ во рамки на 5 работни групи:

⁴http://ec.europa.eu/internal_market/ergp/docs/documentation/2014/2014_ergp-work-programme_en.pdf

- Регулаторно сметководство со регулација на цени,
- Нето трошоци на обврските по универзалната услуга,
- Задоволство на корисници и следење и анализа на пазарот,
- Имплементација на Белата книга⁵ за достава на меѓународни поштенски пратки и електронска трговија,
- Конкуренција и регулација на пристап.

Агенцијата за пошти како независно регулаторно тело од областа на поштенските услуги во согласност со правилата и процедурите на работењето на Европската група на поштенски регулатори⁶ учествуваше во работењето на работните групи од нејзиното формирање во 2010 година⁷ во својство на набљудувач. Ова својство произлегува од статусот на Р. Македонија како земја кандидат за влез во Европската унија.

Работните групи дефинирани за 2014 година идентификувани се од страна на Европската комисија во зависност од потребите за анализи и сугестии во одредени области на регулација на единствениот европски пазар на поштенски услуги.

Агенцијата за пошти активно учествуваше во активностите во работните групи на ERGP во рамките на своите финансиски можности.

Во рамки на проектните активности на ERGP работната група за регулација на цени, во текот на месец февруари и март, Агенцијата за пошти работеше на повеќе документи и на документирање на индикаторите на македонскиот поштенски пазар кои се однесуваат на системот на регулација на цени во универзалната услуга. Како дел од активностите на работната група, во средината на март во Париз, се одржа и состанок на европските регулатори, на кој учествуваше и овластен претставник од Агенцијата за пошти.

Агенцијата за пошти активно беше вклучена во активностите на сите европски групи во изготвувањата на годишните извештаи составени од анализи, коментари и заклучоци поединечно за секоја работна група од областа на регулација на пазарот на поштенски услуги, особено во областите на регулација на посебното сметководство и цени, мониторингот на пазарот на поштенски услуги и задоволство на корисниците, регулација на нето трошоците и развој на доставата на меѓународните пакети во насока на понатамошен развој на електронската трговија на единствениот европски пазар на поштенски услуги.

Преку активното учество на Агенцијата за пошти во ERGP се овозможи јакнење на административните капацитети преку стекнување на знаење и искуства од најдобрите практики од европските земји од областа на поштенската регулатива и сознанија поврзани со новите трендови на поштенските пазари.

⁵<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52013DC0886:EN:NOT>

⁶http://ec.europa.eu/internal_market/ergp/docs/meetings/2010-12-01/rules-of-procedure_en.pdf

⁷<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:217:0007:0009:EN:PDF>

4.3.2 Техничка помош за размена на информации – TAIEХ

Во рамките на пред пристапната помош на земјите кандидати за влез во Европската унија, во периодот од 16 до 20 јуни во просториите на Агенцијата се одржа TAIEХ експертски проект на тема “Дефинирање на цени и сметководствен систем на универзална поштенска услуга”, опфаќајќи ги прашањата за тарифните принципи на поштенските услуги, моделите за одредување на цената на универзалната услуга, критериумите за воведување на посебно сметководство.

4.3.3 Европски комитет за поштенска регулација - CERP

Европскиот комитет за поштенска регулација CERP⁸, претставува работно тело во рамките на Европската конференција на поштенски и телекомуникациски администрации CEPT⁹ формирана во 1992 год. Република Македонија стана членка на CEPT во 1995 година, додека во рамките на CERP активно учествува со формирањето на Агенцијата за пошти како независно регулаторно тело од областа на поштенските услуги во 2008 година.

Основната улога на CERP е да ги проучува поштенските регулативи од европски контекст земајќи ги во предвид националните специфичности од регулаторен и оперативен аспект, преку воспоставување на редовна соработка со Европската унија и преку одржување на односи со соодветни асоцијации во делот на регулаторните прашања.

Одлуките кои се донесуваат на ниво на CERP се донесуваат врз основа на предлозите донесени во рамките на работните групи како што се: Работна група за поштенска политика на пазарот и работна група за работи од Светскиот поштенски сојуз.

Агенцијата за пошти во текот на 2014 година активно учествуваше во работењето на двете работни групи на CERP.

Во октомври 2014 год. во Белград, Р. Србија, се одржа деветиот работен состанок на CERP работната група за UPU на кој учествуваше претставник од Агенцијата за пошти. Целта на работниот состанок беше подготовка и градење на заеднички ставови по предлог документите од меѓународната регулатива кои беа разгледувани на редовната Административна седница на Светскиот поштенски сојуз во периодот од 27 октомври до 14 ноември 2014 година во Берн, Швајцарија.

За време на работниот состанок беа остварени бројни средби со учесници на кои беа разменети меѓусебни искуства од областа на поштенската регулатива.

Агенцијата за пошти беше домаќин на 49-тата Пленарна седница на CERP која се одржа на 29 и 30 мај 2014 година во Скопје, Република Македонија, на која учествуваа делегати од триесет земји членки на CEPT и претставници од Европската комисија, Светскиот поштенски сојуз, ПостЕуроп, претставник од регулаторното тело за поштенски услуги на Нов Зеланд, и Европската асоцијација за мулти канален и онлајн трговија (EMOTA)

⁸<http://www.cept.org/cerp>

⁹<http://www.cept.org/cept>

и други претставници. За време на Пленарната седница беа разгледувани и усвоени годишните извештаи за работењето и активностите на работните групи во рамките на CERP. Воедно, беа презентирани и постојните активности во рамките на европската поштенска регулатива и на Светскиот поштенски сојуз. За време на Пленарната седница се одржа форум на тема „Потреба од промени во обврските на универзалната услуга, соочување со намалување на обемот и намалената јавна побарувачка“.

Како главна тема на Пленарната седница беше избор на ново CERP претседателство и избор на нови претседатели на работните групи во рамките на CERP. Како резултат на активното учество во активностите на CERP во областа на поштенската регулатива за претседател на CERP во наредните три години е избран претставник од Агенцијата за пошти. Претседавањето на CERP во наредниот мандат претставува голема чест за Агенцијата за пошти, меѓутоа во исто време претставува и голем предизвик и одговорност имајќи ги во предвид новите предизвици на усогласување на поштенската регулатива со новите трендови во поштенскиот сектор.

4.3.4 Светски поштенски сојуз

Светскиот поштенски сојуз претставува меѓународна организација, формирана во 1874 год. во Берн, Швајцарија во која членуваат 192 земји од целиот свет. Македонија е членка на Светскиот поштенски сојуз од 1993 год. Како меѓународна организација Светскиот поштенски сојуз ги штити интересите и ги координира активностите помеѓу владите, назначените поштенски оператори и националните регулаторни тела на своите членки и другите заинтересирани страни во делот на поштенскиот сектор, преку градење на универзална поштенска мрежа и градење на меѓународни прописи и правила за обезбедување на поштенските услуги и создавање на услови за нивен развој и модернизација.

Во тие рамки Агенцијата за пошти активно учествува во рамките на креирање на меѓународната регулатива на Светскиот поштенски сојуз, преку активностите во работните комисији на Административниот совет (СА). Во текот на 2014 година се одржаа два работни состанока на Административниот совет на кои Агенцијата за пошти активно учествуваше.

Во периодот од 31 март до 11 април 2014 година во Берн, Швајцарија се одржа првата годишна седница на Административниот совет и Поштенскиот оперативен совет (РОС) во рамките на Светскиот поштенски сојуз. На седниците учествуваа земјите членки на UPU во својство на членки и организации во својство на набљудувачи на СА и на РОС. Претставник од Агенцијата за пошти учествуваше на седницата на СА во периодот од 9 до 11 април 2014 год. Во рамките на седницата на СА се учествуваше во работата на надлежностите на Комисијата во областа на регулативни активности поврзани со реформите на UPU, дополненија и измени на актите на UPU и останати теми од областа на меѓународната поштенска регулатива. На 10 април 2014 год. се одржа состанок помеѓу меѓународни асоцијации со ограничена членство и UPU. Претставникот од Агенцијата за пошти на овој состанок учествуваше во својство на делегат од Европската конференција за

пошти и телекомуникации. На 11 април 2014 година се одржа работен состанок на барање на групата за техничка помош во рамките на Светскиот поштенски сојуз со претставникот од Агенцијата за пошти.

Во периодот од 27 октомври до 14 ноември 2014 година во седиштето на Светскиот поштенски сојуз во Берн се одржа втората годишна седница на Административниот совет на Светскиот поштенски сојуз. На Административниот совет во периодот од 10 до 13 ноември 2014 година претставникот од Агенцијата за пошти учествуваше и во својство на Претседател на CERP. На седницата учествуваа делегати од 41 земји членки на Административниот совет и претставници од останатите земји членки на Светскиот поштенски сојуз во својство на земји набљудувачи, меѓу кои и Р. Македонија.

Активностите поврзани со Административниот совет пред сè, се однесуваа на учество во работењето во рамките на Комисијата 1 на Административниот совет во која беа разгледани активностите и предлозите од работната група за реформи во UPU, работната група за актите на Светскиот поштенски сојуз и работната група поврзани со поштенската регулатива.

На дневен ред на Комисијата 1 беше и предлог документот CA C 1 2014.1–Doc 12.Rev 1 поднесен од страна на Р. Македонија, Норвешка и Полска, изработен и усогласен од страна на земјите членки на CERP. Предлог документот се однесуваше на обезбедување на ефикасност и транспарентност на Светскиот поштенски сојуз и улогата на Генералниот Директор во процесот на донесување на одлуки поврзани со документот CA C 1 2013.1–Doc 10 на Комисијата 1. Документот се однесува на заштитата на Светскиот поштенски сојуз, проектот .post, и поштенскиот сектор на интернет, презентирани од страна на ICANN (the Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) на седницата на Административниот совет во април 2013 год.

Предлог документот на сугестии од страна на повеќе делегати од африканските земји не беше прифатен.

Во рамките на Административниот совет се одржа и форум на поштенската регулација на тема Организирање на пазарот-нови хоризонти на поштенскиот сектор.

4.3.5 Билатерална соработка со други национални регулаторни тела.

Во рамките на билатералната соработка со други национални регулаторни тела од областа на поштенските услуги во јануари 2014 во просториите на Агенцијата за пошти се одржа билатерална средба помеѓу претставници од Републичката Агенција за поштенски услуги на Р. Србија и Агенцијата за пошти. Целта на билатералната средба беше проширување на меѓусебните односи и размена на искуства во областа на регулацијата на поштенскиот сообраќај во двете земји, како и перспективите, но и можни бариери за понатамошен развој на поштенските услуги на европскиот пазар.

Главен настан на билатералната средба беше потпишувањето на Меморандум за меѓусебно разбирање во областа на регулацијата на поштенските услуги, како резултат на

досегашните добри меѓусебни односи, а во насока на понатамошно проширување на соработката меѓу двете регулаторни тела.

4.3.6 Други меѓународни активности

Агенцијата за пошти во текот на 2014 година учествуваше на повеќе меѓународни состаноци поврзани со поштенската регулатива и новите предизвици на поштенскиот сектор во услови на големи промени во сферата на комуникациите.

Во средината на март 2014 година, претставник од Агенцијата учествуваше на работни состаноци со италијанскиот регулатор на поштенскиот сектор во Рим, Италија, каде се разменуваа искуства и знаења од областа на регулација на поштенскиот сектор, односно начин како да се применат најдобрите практики од еден од европските водечки авторитети во таа област.

Претставник на Агенцијата на 20.06.2014 година во Хаг, Холандија учествуваше на Конференцијата на холандскиот регулатор за корисници и пазари.

Исто така, претставник на Агенцијата присуствуваше на Напредната работилница за регулација и конкуренција во склоп на 27-мата Годишна западна конференција во организација на универзитетот Rutgers од Њу Џерси. Истата се одржа од 25 до 27 јуни 2014 година, во Монтереј, Калифорнија, Соединетите Американски Држави.

Претставник од Агенцијата, во својство на надворешен експерт од областа на поштенските регулации, учествуваше во проектот „Воведување на реформи во поштенскиот сектор во Сејшели“, организиран од страна на CERP, Светскиот поштенски сојуз и Асоцијацијата на земјите на источна и централна Африка (COMESA). Истиот проект се одржа во Сејшели, во периодот од 05.08 до 07.08. 2014 година. За време на проектот беа организирани работни состаноци со претставници од поштенскиот сектор во Сејшели: националното регулаторно тело, назначениот поштенски оператор, институцијата за издавање на дозволи, како и се посетија три поштенски единици. Завршниот документ со анализи, заклучоци и препораки во областа на поштенската политика и регулатива во Сејшели, ќе биде презентираан и усвоен за време на втората експертска мисија која ќе се одржи во првиот квартал на 2015 година.

4.4 Општествена одговорност

Успехот на една организација е целосен само ако се гледа во поширок контекст земајќи го во предвид нејзиното влијание врз општественото живеење. Придонесот на организацијата во развојот на заедницата води кон подобрување на квалитетот на живот на сите граѓани во таа земја.

- Агенцијата за пошти на крајот од декември 2014 година, за децата од Домот за деца без родители „11 Октомври“ во Скопје, организираше предновогодишна забава. Децата од оваа установа ги забавуваше познат македонски пејач и им беа поделени новогодишни пакетчиња.

- Агенцијата за пошти на 26.12.2014 година, во кафе-барот „Форца“ во Скопје за првпат одржа донаторска аукција на уметнички и литературни дела. Оваа манифестација беше од хуманитарен карактер, а средствата кои беа собрани се донираа на Здружението за цистична фиброза. Хуманитарната акција на Агенцијата ќе придонесе за набавка на потребните медицински инструменти за олеснување на животот на македонските граѓани заболени од оваа болест. Цистичната фиброза кај европската популација погодува околу едно на 2500 новородени деца, односно според статистиките на 10.000 деца родени секоја година четири имаат цистична фиброза. Децата кои се раѓаат со оваа болест остануваат со нејзиното бреме во текот на целиот живот.

5. СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА СОСТОЈБАТА НА ПАЗАРОТ НА ПОШТЕНСКИ УСЛУГИ

Како и секоја година така, и во 2014 година, во рамките на своите надлежности за следење, анализирање и регулирање на пазарот на поштенските услуги, Агенцијата за пошти изготвува Статистички извештај за поштенските активности во Република Македонија. Статистичкиот извештај дава податоци за бројот на давателите на поштенските услуги, за вкупниот остварен обем на поштенски услуги, за бројот на рекламации по поштенски пратки, за развојот на мрежата за достава на поштенски пратки, за да во понатамошниот дел дава преглед посебно за давателот на универзалната услуга, а посебно за давателите на слободниот пазар. Статистичкиот извештај со своите анализи и податоци дава показатели за развојот на конкуренцијата на пазарот, за развојот на давателот на универзалната услуга, а воедно треба да послужи за самите даватели на поштенските услуги да имаат увид во состојбите и трендовите на пазарот, како и на другите институции и поединци кои се занимаваат со поштенската дејност.

На пазарот на поштенските услуги во 2013 година во Република Македонија постоеле 19 даватели на поштенски услуги со општо овластување, вклучувајќи ја и АД Македонска пошта како давател на универзалната услуга на целата територија на Република Македонија со издадена индивидуална дозвола за обезбедување на поштенските услуги. Во текот на 2013 година, Агенцијата за пошти издаде три нови Општи овластувања за обезбедување на поштенски услуги на правни субјекти со можност за работа на целата територија на Република Македонија.

Анализите покажуваат дека бројот на вработени во поштенскиот сектор во 2013 година изнесува 2,683 лица, од кои 2,217 се вработени во Македонска пошта каде е забележано намалување во однос на претходната година за 3,1%, а останатите 466 во компаниите на останатите даватели на поштенски услуги каде се зголемува за 18,2 % од претходната година, што укажува на зголемување на конкуренцијата на пазарот и развој на слободниот пазар. *Бројот на вработените во поштенскиот сектор во 2013 година изнесува вкупно 0.39 % од вкупниот број на вработени лица во Република Македонија.*

Обемот на поштенскиот пазар во Република Македонија во 2013 година изнесувал 51.089.892 поштенски пратки податок кој сметајќи на ниво на вкупниот пазар изнесува намалување од 3.1 % во споредба со 2012 година. Кај давателите на слободниот пазар се забележува зголемување од 122,8 % на вкупниот обем на поштенски пратки.

Во текот на 2013 година Македонска пошта остварила вкупен обем од 48.523.908 поштенски пратки, при што може да се забележи намалување од 5,95% во однос на 2012 година.

Вкупен обем на поштенскиот пазар 2013/2012 година

	2013 година	2012 година
Македонска пошта	48.523.908	51.593.521
Даватели на поштенски услуги на слободниот пазар	2.565.984	1.151.214
Вкупен обем	51.089.892	52.744.735

Од вкупно остварениот поштенски сообраќај во Македонска пошта, најголем процент (90%) на остварени услуги е од обезбедување на пратките за кореспонденција, поточно на 86,7% на обичните писма. Вкупниот обем на **пратки за кореспонденција** наназад неколку години постојано опаѓа и тоа за значителни 9,8% обемот е намален во 2013 во однос на 2011 година, односно за 6,5 % во однос на 2012 година.

Обем на пратки за кореспонденција – Македонска пошта 2011-2013

	2011 година	2012 година	2013 година
Вкупен обем на пратки за кореспонденција	49,925,548	48,157,020	45,010,631

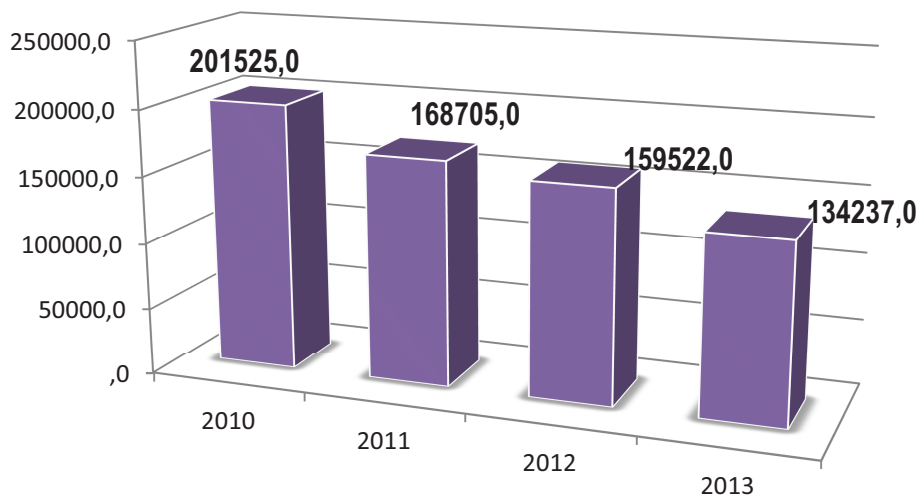
Од вкупниот обем на пратките за кореспонденција во групата на обични писма опаѓа 86,7 %.

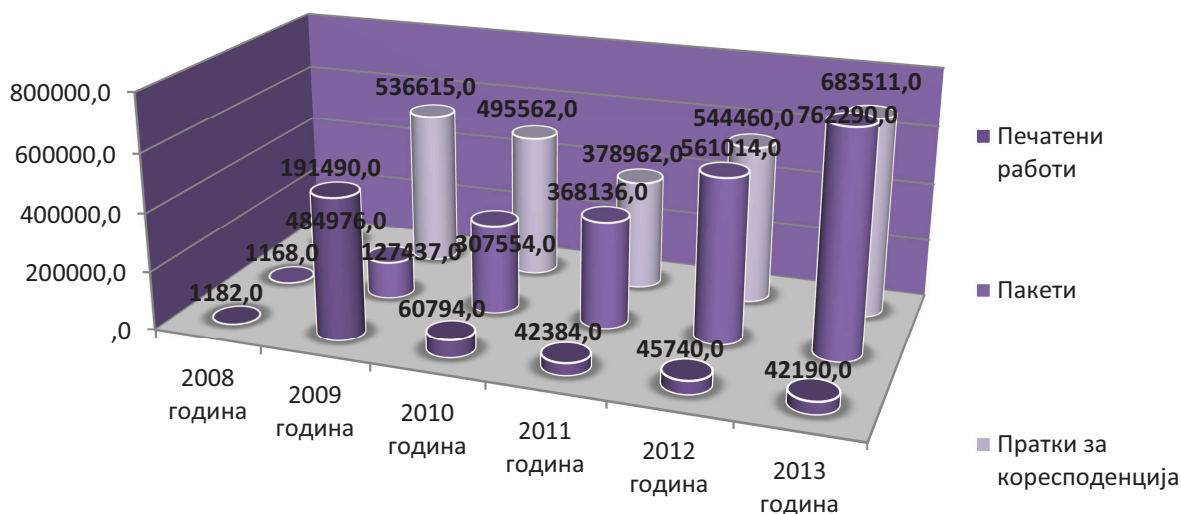

Анализата на обемот на пакети во Македонска пошта за 2013 година укажува на намалување на обемот дури 16% во однос на 2012 година. Овој тренд на намалување на обемот на пакети кај Македонска пошта е забележан последователно во неколку години наназад, па процентот на намалување во однос на 2010 година изнесува 33%.

Давателите на слободниот пазар најголем интерес покажуваат во делот на директната пошта и обезбедувањето на пакетите. Во главно нивниот бизнис е насочен кон обезбедување на поштенски пратки во внатрешниот сообраќај односно на територијата на Република Македонија.

Движењето на обемот на пратките за кореспонденција кај давателите на слободниот поштенски пазар бележи пораст од значителни **25 % во однос на 2012 година кај пратките за кореспонденција или 80 % во однос на 2011 година.** Овој податок е јасен показател дека и конкуренцијата започнува да зазема добар дел од пазарот на пратките за кореспонденција.

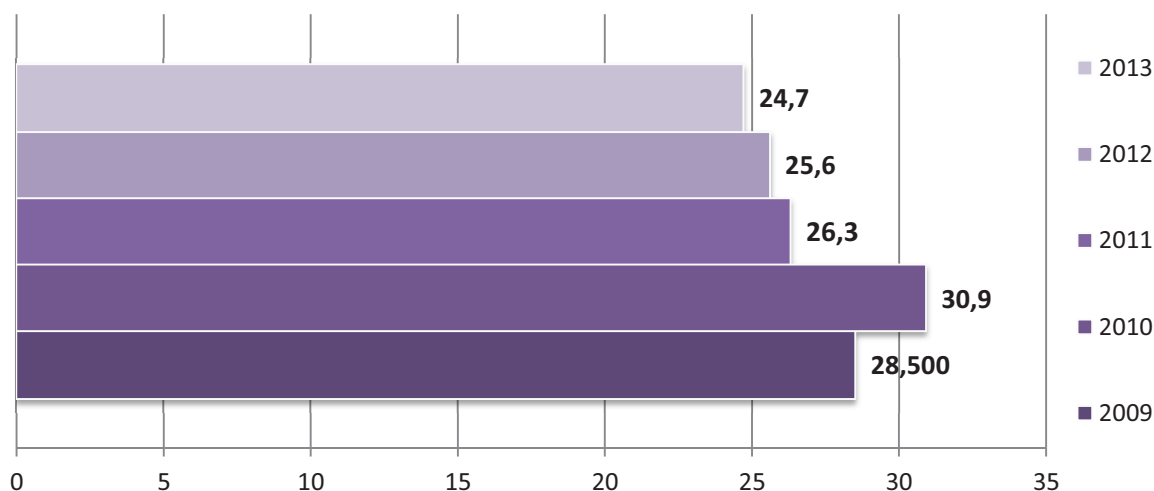
На графиконот е прикажан обемот на пакетите кои го остваруваат давателите на слободниот поштенски пазар. Во структурата на остварените пакетски услуги Глобко

Логистик зазема најголем удел и покрива скоро 66% од пазарот на пакетските услуги остварени на слободниот поштенски пазар.

И во 2013 година, како и во 2012 година намалување на вкупниот обем на поштенски пратки влијание на пратките по глава на жител, па следствено на тоа број на пратки по глава на жител изнесува 24,7 односно 25 пратки.

Поштенска мрежа претставува систем на организација и средства кои се употребуваат од давателите на поштенските услуги за прием и дистрибуција на поштенски пратки до назначената адреса. Под поштенска мрежа се подразбираат, сите поштенски единици, поштенски центри за сортирање, дистрибутивни центри и други објекти, поштенска опрема и средства, меѓусебно поврзани во единствена техничка технолошка целина, која Македонска пошта ја користи за обезбедување на поштенски услуги на цела територија на Република Македонија.

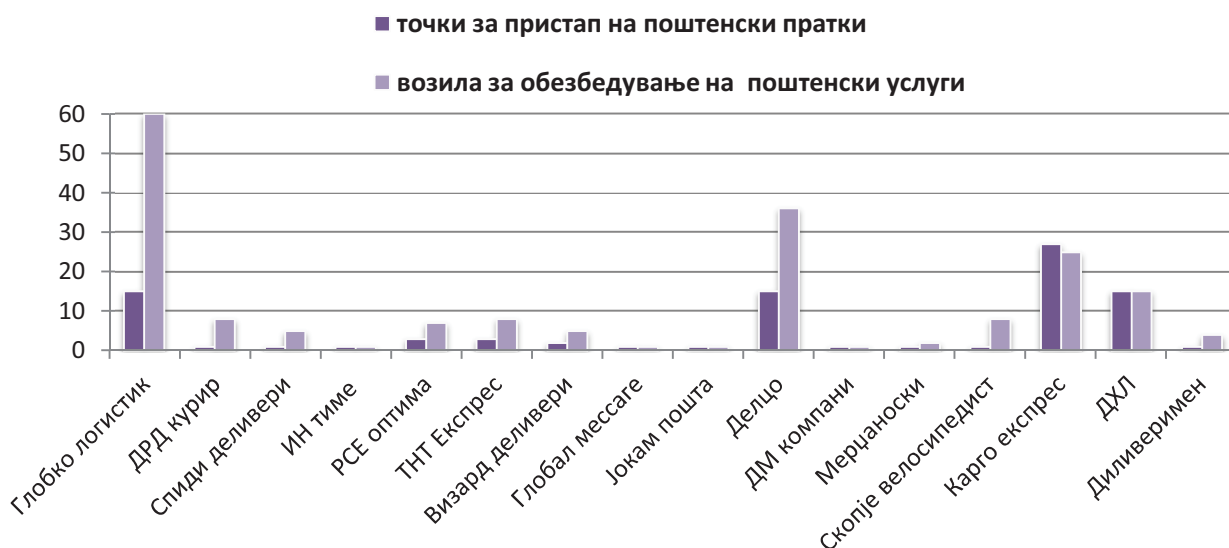
Точки за пристап претставуваат сите видови на физички објекти на давателот на универзална услуга, вклучувајќи ги и поштенските преградоци каде се врши испорака на поштенските пратки примени во пристап.

Доставата на поштенските пратки се врши преку пошторазнесувачи и преку поштенски фахови, лоцирани во поголемите поштенски единици во населените места во Република Македонија. Доставата на поштенските пратки се обезбедува преку 620 пошторазнесувачи на 827 реони кои ја покриваат цела територија на Република Македонија. Испораката на поштенски пратки се врши преку 6.458 поштенски фахови.

Точки за пристап-Македонска пошта	2013 година	2012 година
1. Поштенски единици за прием на поштенски пратки	329	328
2. Поштенски сандачиња	359	359
3. Поштенски фахови	6,485	6,485
Вкупно	7,173	7,172

Број на точки за пристап и возила кај даватели на поштенски услуги на слободниот поштенски пазар - 2013 година

Вкупниот приход кај сите даватели на поштенски услуги во 2013 година во однос на 2012 година е пораснат за 13,4 %, или пак за 46 % во однос на 2009 година. Процент на вкупните остварени приходи од поштенскиот сектор во однос на вкупните приходи во Република Македонија изнесува 4,5% во однос на вкупниот остварен БДП во 2013 година (приходи од поштенски услуги 2.249.734,344 денари, а вкупно во Република Македонија 499. 559. 000,000 денари).

Бројот на рекламации во однос на 2012 година е намален за 14 %, податок кој не е доволен да може со целосна потврда да укажува на позитивен тренд на обезбедување на услугите, од причина што е ова е само еден податок во вкупните параметри кои го сочинуваат квалитетот на обезбедување на услугите.

Од вкупниот обем на пратки за кореспонденција кај давателот на универзалната услуга 80,4 % е остварен од обезбедување на обични писма. За обичните писма не е предвиден надоместок причина повеќе заради кои е мал бројот на вкупниот обем на рекламациите. Број на рекламации за препорачани писма е 3.648 или 91,3 % од вкупниот број на рекламации, а од вкупниот обем на пратки за кореспонденција препорачани пратки опфаќаат 11,7 %. Всушност само 91,3% од вкупниот број на рекламации се однесуваат на 11,7% поштенски пратки означени како препорачани пратки.

6. ИЗВЕШТАЈ ЗА СОСТОЈБАТА НА СРЕДСТВАТА ВО КОМПЕНЗАЦИСКИОТ ФОНД ЗА УНИВЕРЗАЛНАТА УСЛУГА

Согласно член 32 од Законот за поштенските услуги давателот на универзалната услуга има право на надоместок на нето трошоците што настанале со обезбедувањето на универзалната услуга доколку докаже дека трошоците се повисоки од приходот остварен од обезбедување на универзалната услуга во претходната година.

Согласно член 33 од Законот за поштенските услуги за остварување на правото за надоместок на нето трошоците давателот на универзална услуга до Агенцијата поднесува барање со пресметка на нето трошоците направени со исполнување на обврската за обезбедување на универзалната услуга, поткрепена со финансиски извештај и сметководствени информации базирани на ревидиран годишен извештај за претходната година, не подоцна од 31 март во тековната година.

Согласно член 34 од Законот за поштенските услуги Агенцијата за пошти формира компензациски фонд со отворање на посебна жиро сметка, кој се состои од средства кои се обезбедуваат од давателите на поштенски услуги кои остваруваат минимум бруто приход утврден од Агенцијата (задолжени даватели).

Воспоставувањето и функционирањето на компензацискиот фонд, како фонд од кој би се финансирала универзалната услуга под услови и на начин утврдени со Законот за поштенските услуги, е поврзано и со воведување систем на посебно сметководството кај давателот на универзалната поштенска услуга – АД Македонска пошта во државна сопственост.

Со оглед на фактот дека заклучно со 31.12.2014 година АД Македонска пошта во државна сопственост, како давател на универзална услуга, нема поднесено барање за остварување на правото за надоместок на нето трошоците и нема воспоставено систем на посебно сметководство за утврдување на нето трошоците што настанале со обезбедувањето на универзалната услуга, не се исполнети основните претпоставки за воспоставување и функционирање на компензацискиот фонд. И покрај тоа Агенцијата за пошти Скопје отвори посебна сметка за оваа намена, донесе Одлука за утврдување на висината на минимум бруто приход за задолжени даватели со која се утврдува висината на минимум бруто приход кој го остваруваат давателите на поштенски услуги, потребна за стекнување статус на задолжен давател кој подлежи на обврската за плаќање во компензацискиот фонд и донесе Методологија за утврдување на нето трошоците на давателот на универзалната услуга и начинот на нивното пресметување со која се утврдува структурата на потребните финансиски информации и начинот на пресметување на нето трошоците за обезбедување на универзалната услуга што претставува основа за плаќање на надоместокот за обезбедување на универзалната услуга.

Состојбата на посебната наменска сметка со број 210-0638104903-56 депонент на НЛБ Тутунска Банка АД Скопје отворена во функција на компензацискиот фонд заклучно со 31.12.2014 година изнесува 0 денари.

7. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Агенцијата за пошти, согласно член 23 од Законот за поштенските услуги, своето работење го финансира од средства остварени од приходите од надоместоците од давателите на поштенски услуги и од донации, заеми и друга финансиска и техничка помош. Вредно е да се напомене дека Агенцијата за пошти има целосна финансиска независност, како еден од основните предуслови за успешно функционирање на Агенцијата како независно регулаторно тело кое врши јавни овластувања утврдени со закон. Имено Агенцијата за пошти во 2014 година се финансираше исклучиво од надоместоците од давателите на поштенски услуги согласно член 23 од Законот за поштенските услуги.

Врз основа на добиено писмено Известување од Министерството за финансии со архивски број 07-48746/1 од 19.12.2008 година, кое се однесува на одредбите согласно кои треба да се води сметководството, Агенцијата за пошти го заснова своето сметководствено и финансиско работење, признавањето на приходите и расходите, проценката на билансните позиции и изготвувањето на финансиските и сметководствените извештаи, на Законот за сметководство на непрофитни организации, Правилникот за сметководство на непрофитни организации, Правилникот за Сметковниот план и билансите на непрофитните организации, Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план на непрофитните организации, Законот за данокот на добивка, Законот за персоналниот данок на доход и други прописи кои го уредуваат финансиското работење на Агенцијата.

Од презентираниите финансиски извештаи за 2014 година се гледа коректното работење на Агенцијата за пошти која своите активности ги извршува според претходно добро предвидени цели, организирани ресурси и јасни визии.

Финансиското работење се темели на потребите и мисијата на Агенцијата за пошти кои се во функција на остварување на целите и обврските кои произлегуваат од Законот за поштенските услуги.

Во прилог ги презентираме следните извештаи:

- Финансиски извештај за 2014 година;
- Извештај за извршување на финансискиот план за 2014 година;
- Споредбени показатели на реализирани приходи и расходи за 2014 и 2013 година;

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2014 година

1. ПРИХОДИ

Кonto	Опис на Konto	Реализиран износ (денари) 2014
71	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги	19,625,057.00
715	Приходи од услуги	19,625,057.00
71501	Приходи од услуги - годишен надоместок од давателите на поштенски услуги - тековна година	16,986,887.00
71502	Приходи од услуги - годишен надоместок од давателите на поштенски услуги - претходна година	2,638,170.00
72	Приходи од камати и позитивни курсни разлики	4,785.00
720	Приходи од камати	4,785.00
72000	Приходи од камати-жиро сметка	422.00
72002	Приходи од камати-даватели на поштенски услуги	4,363.00
721	Приходи од позитивни курсни разлики	0.00
72101	Приходи од позитивни курсни разлики	0.00
76	Други приходи	0.00
760	Други приходи	0.00
7600	Други приходи	0.00
77	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	2,321,393.00
770	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	2,321,393.00
77001	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	2,321,393.00
7	ВКУПНО ПРИХОДИ	21,951,235.00

2. РАСХОДИ

Кonto	Опис на Konto	Реализиран износ (денари) 2014
40	МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	2,094,364.00
400	Потрошени материјали	367,007.00
40000	Потрошено гориво	183,500.00

40001	Потрошени канцелариски материјали	38,990.00
40003	Други административни материјали	5,188.00
40004	Други потрошени материјали	27,907.00
40010	Потрошена вода	25,515.00
40011	Други комунални услуги-ѓубретарина	14,201.00
40012	Весници и списанија	6,000.00
40013	Стручна литература	34,000.00
40021	Ситен инвентар	31,706.00
401	Потрошена енергија	444,382.00
40100	Кондиционирање (греење, ладење)	250,287.00
40102	Електрична енергија	194,095.00
403	Други услуги	431,964.00
40301	Пошта	28,921.00
40304	Регистрација и испитување на возило	8,466.00
40305	Телефон и телефакс	104,826.00
40306	Услуги за копирање, печатење и издавање	2,065.00
40307	Службен весник	0.00
40308	Надомест за паркинг простор	28,320.00
40313	Други услуги (чистење, изнајмување и сл.)	219,344.00
40310	Поправка и сервис на опрема	40,022.00
404	Превозни-транспортни услуги	46,250.00
40401	Превозни-транспортни услуги	46,250.00
405	Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	671,037.00
40501	Издатоци за репрезентација	486,222.00
40502	Расходи за реклама, пропаганда	184,815.00
408	Наемнини	133,724.00
40801	Наемнини за канцелариски простор	111,900.00
40802	Наемнини за рекламен простор	21,824.00
41	ДРУГИ РАСХОДИ	6,789,522.00
410	Провизија за платен промет	34,389.00
41000	Провизија за платен промет	29,739.00
41001	Провизија за купопродажба на девизи	4,650.00
412	Премии за осигурување	30,413.00
413	Дневници за службени патувања и патни трошоци	578,114.00
415	Негативни курсни разлики	702.00
417	Интелектуални и други услуги	6,138,986.00
41701	Други услуги-хост за интернет страна	7,904.00
41790	Други услуги (превод, фотограф, монтажа и сл.)	113,603.00
41709	Други услуги - систематски преглед	12,800.00

41710	Надомест за Комисија - претходна година	174,240.00
41710	Надомест за Комисија - тековна година	1,432,779.00
41712	Надомест по договор	335,000.00
41716	Надомест на трошоци на членови на Комисијата - тековна година	66,000.00
41721	Ревизија на финансиски извештаи	148,680.00
41722	Консултантски услуги	29,500.00
41723	Услуги за истражување на пазарот	93,220.00
41733	Мерење на квалитет на поштенски услуги	3,725,260.00
418	Останати други расходи	6,918.00
41801	Други расходи (огласи, стандарди и сл.)	6,835.00
41826	Камата за јавни давачки	83.00
44	КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	54,000.00
441	Средства за опрема	54,000.00
4410	Средства за компјутерска опрема	0.00
4410	Средства за компјутерски софтвер	0.00
4410	Средства за друга опрема - патничко возило	54,000.00
46	ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	12,474,824.00
460	Вкалкулирани плати	12,474,824.00
4600	Основни плати	8,336,773.00
4600	Придонеси од плати	4,138,051.00
47	ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ КОИ НЕ ЗАВИСАТ ОД РЕЗУЛТАТОТ	233,324.00
470	Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	233,324.00
47001	Персонален данок - Надомест за Комисија - тековна година	159,200.00
47002	Персонален данок - Надомест за Комисија - претходна година	19,360.00
47003	Персонален данок - Комисија (надомест на трошоци) - тековна година	7,326.00
47004	Персонален данок - Договор	37,222.00
47006	Персонален данок - Други исплати	10,216.00
4	ВКУПНО РАСХОДИ	21,646,034.00
	останати расположливи средства	305,201.00

ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН ЗА 2014 година

1. ПРИХОДИ

Кonto	Опис на Konto	Планиран износ (денари) 2014	Реализиран износ (денари) 2014	Споредбен показател на реализиран со планиран износ
1	2	3	4	5=4/3*100
71	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги	17,000,000.00	19,625,057.00	115.44%
715	Приходи од услуги	17,000,000.00	19,625,057.00	115.44%
71501	Приходи од услуги - годишен надоместок од давателите на поштенски услуги - тековна година	17,000,000.00	16,986,887.00	99.92%
71502	Приходи од услуги - годишен надоместок од давателите на поштенски услуги - претходна година	0.00	2,638,170.00	0.00%
72	Приходи од камати и позитивни курсни разлики	15,000.00	4,785.00	31.90%
720	Приходи од камати	10,000.00	4,785.00	47.85%
72000	Приходи од камати-жиро сметка	10,000.00	422.00	4.22%
72002	Приходи од камати-даватели на поштенски услуги		4,363.00	0.00%
721	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00	0.00	0.00%
72101	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00	0.00	0.00%
76	Други приходи	3,535,000.00	0.00	0.00%
760	Други приходи	3,535,000.00	0.00	0.00%
7600	Други приходи	3,535,000.00	0.00	0.00%
77	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	4,450,000.00	2,321,393.00	52.17%
770	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	4,450,000.00	2,321,393.00	52.17%
77001	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	4,450,000.00	2,321,393.00	52.17%
7	ВКУПНО ПРИХОДИ	25,000,000.00	21,951,235.00	87.80%

2. РАСХОДИ

Конто	Опис на Конто	Планиран износ (денари) 2014	Реализиран износ (денари) 2014	Споредбен показател на реализиран со планиран износ
40	МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	3,315,000.00	2,094,364.00	63.18%
400	Потрошени материјали	600,000.00	367,007.00	61.17%
40000	Потрошено гориво	250,000.00	183,500.00	73.40%
40001	Потрошени канцелариски материјали	120,000.00	38,990.00	32.49%
40003	Други административни материјали	30,000.00	5,188.00	17.29%
40004	Други потрошени материјали	50,000.00	27,907.00	55.81%
40010	Потрошена вода	35,000.00	25,515.00	72.90%
40011	Други комунални услуги-губретарина	15,000.00	14,201.00	94.67%
40012	Весници и списанија	10,000.00	6,000.00	60.00%
40013	Стручна литература	40,000.00	34,000.00	85.00%
40021	Ситен инвентар	50,000.00	31,706.00	63.41%
401	Потрошена енергија	499,000.00	444,382.00	89.05%
40100	Кондиционирање (греење, ладење)	299,000.00	250,287.00	83.71%
40102	Електрична енергија	200,000.00	194,095.00	97.05%
403	Други услуги	1,030,000.00	431,964.00	41.94%
40301	Пошта	30,000.00	28,921.00	96.40%
40304	Регистрација и испитување на возило	22,000.00	8,466.00	38.48%
40305	Телефон и телефакс	400,000.00	104,826.00	26.21%
40306	Услуги за копирање, печатење и издавање	186,000.00	2,065.00	1.11%
40307	Службен весник	40,000.00	0.00	0.00%
40308	Надомест за паркинг простор	30,000.00	28,320.00	94.40%
40313	Други услуги (чистење, изнајмување и сл.)	250,000.00	219,344.00	87.74%
40310	Поправка и сервис на опрема	72,000.00	40,022.00	55.59%
404	Превозни-транспортни услуги	60,000.00	46,250.00	77.08%

40401	Превозни-транспортни услуги	60,000.00	46,250.00	77.08%
405	Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	933,000.00	671,037.00	71.92%
40501	Издатоци за репрезентација	570,000.00	486,222.00	85.30%
40502	Расходи за реклама, пропаганда	363,000.00	184,815.00	50.91%
408	Наемнини	193,000.00	133,724.00	69.29%
40801	Наемнини за канцелариски простор	170,000.00	111,900.00	65.82%
40802	Наемнини за рекламен простор	23,000.00	21,824.00	94.89%
41	ДРУГИ РАСХОДИ	8,596,500.00	6,789,522.00	78.98%
410	Провизија за платен промет	47,300.00	34,389.00	72.70%
41000	Провизија за платен промет	32,300.00	29,739.00	92.07%
41001	Провизија за купопродажба на девизи	15,000.00	4,650.00	31.00%
412	Премии за осигурување	60,000.00	30,413.00	50.69%
413	Дневници за службени патувања и патни трошоци	1,400,000.00	578,114.00	41.29%
415	Негативни курсни разлики	7,100.00	702.00	9.89%
417	Интелектуални и други услуги	7,051,100.00	6,138,986.00	87.06%
41701	Други услуги-хост за интернет страна	10,000.00	7,904.00	79.04%
41790	Други услуги (превод, фотограф, монтажа и сл.)	150,000.00	113,603.00	75.74%
41709	Други услуги - систематски преглед	36,100.00	12,800.00	35.46%
41710	Надомест за Комисија - претходна година	180,000.00	174,240.00	96.80%
41710	Надомест за Комисија - тековна година	1,800,000.00	1,432,779.00	79.60%
41712	Надомест по договор	335,000.00	335,000.00	100.00%
41716	Надомест на трошоци на членови на Комисијата - тековна година	130,000.00	66,000.00	50.77%
41721	Ревизија на финансиски извештаи	150,000.00	148,680.00	99.12%
41722	Консултантски услуги	100,000.00	29,500.00	29.50%
41723	Услуги за истражување на пазарот	95,000.00	93,220.00	98.13%
41733	Мерење на квалитет на	4,065,000.00	3,725,260.00	91.64%

	поштенски услуги			
418	Останати други расходи	31,000.00	6,918.00	22.32%
41801	Други расходи (огласи, стандарди и сл.)	30,000.00	6,835.00	22.78%
41826	Камата за јавни давачки	1,000.00	83.00	8.30%
44	КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	163,000.00	54,000.00	33.13%
441	Средства за опрема	163,000.00	54,000.00	33.13%
4410	Средства за компјутерска опрема	36,000.00	0.00	0.00%
4410	Средства за компјутерски софтвер	73,000.00	0.00	0.00%
4410	Средства за друга опрема - патничко возило	54,000.00	54,000.00	100.00%
46	ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	12,600,000.00	12,474,824.00	99.01%
460	Вкалкуирани плати	12,600,000.00	12,474,824.00	99.01%
4600	Основни плати	8,400,000.00	8,336,773.00	99.25%
4600	Придонеси од плати	4,200,000.00	4,138,051.00	98.53%
47	ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ КОИ НЕ ЗАВИСАТ ОД РЕЗУЛТАТОТ	325,500.00	233,324.00	71.68%
470	Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	325,500.00	233,324.00	71.68%
47001	Персонален данок - Надомест за Комисија - тековна година	216,000.00	159,200.00	73.70%
47002	Персонален данок - Надомест за Комисија - претходна година	19,500.00	19,360.00	99.28%
47003	Персонален данок - Комисија (надомест на трошоци) - тековна година	35,000.00	7,326.00	20.93%
47004	Персонален данок - Договор	37,500.00	37,222.00	99.26%
47006	Персонален данок - други исплати	17,500.00	10,216.00	58.38%
4	ВКУПНО РАСХОДИ	25,000,000.00	21,646,034.00	86.58%

останати расположливи средства	0.00	305,201.00
---------------------------------------	-------------	-------------------

**СПОРЕДБЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РЕАЛИЗИРАНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2014 И 2013
ГОДИНА**

1. ПРИХОДИ

Кonto	Опис на Konto	Реализиран износ 2014	Реализиран износ 2013	споредбен показател на реализиран износ (%)
1	2	3	4	5=3/4*100
71	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги	19,625,057.00	17,286,634.00	113.53%
715	Приходи од услуги - годишен надоместок од давателите на поштенски услуги	19,625,057.00	17,286,634.00	113.53%
72	Приходи од камати и позитивни курсни разлики	4,785.00	1,559.50	306.83%
720	Приходи од камати	4,785.00	1,445.00	331.14%
721	Приходи од позитивни курсни разлики	0.00	114.50	0.00%
76	Други приходи	0.00	507,857.00	0.00%
760	Други приходи	0.00	507,857.00	0.00%
77	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	2,321,393.00	3,708,089.00	62.60%
770	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	2,321,393.00	3,708,089.00	62.60%
7	ВКУПНО ПРИХОДИ	21,951,235.00	21,504,139.50	102.08%

2. РАСХОДИ

Кonto	Опис на Konto	Реализиран износ 2014	Реализиран износ 2013	споредбен показател на реализиран износ (%)
1	2	3	4	5=3/4*100
40	МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ	2,094,364.00	2,080,939.00	100.65%

И АМОРТИЗАЦИЈА				
400	Потрошени материјали	367,007.00	463,512.00	79.18%
401	Потрошена енергија	444,382.00	421,039.00	105.54%
403	Други услуги	431,964.00	715,386.00	60.38%
404	Превозни - транспортни услуги	46,250.00	63,595.00	72.73%
405	Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	671,037.00	227,937.00	294.40%
408	Наемнини	133,724.00	189,470.00	70.58%
41	ДРУГИ РАСХОДИ	6,789,522.00	4,233,499.50	160.38%
410	Провизија за платен промет	34,389.00	43,934.00	78.27%
412	Премии за осигурување	30,413.00	29,539.00	102.96%
413	Дневници за службени патувања и патни трошоци	578,114.00	1,039,316.50	55.62%
415	Негативни курсни разлики	702.00	1,883.00	37.28%
417	Интелектуални и други услуги	6,138,986.00	3,100,652.00	197.99%
418	Останати други расходи	6,918.00	18,175.00	38.06%
44	КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	54,000.00	873,920.00	6.18%
440	Средства за градежни објекти- уредување и адаптација	0.00	36,792.00	0.00%
441	Средства за опрема	54,000.00	837,128.00	6.45%
46	ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	12,474,824.00	11,540,740.00	108.09%
460	Вкалкулирани плати	12,474,824.00	11,540,740.00	108.09%
47	ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ КОИ НЕ ЗАВИСАТ ОД РЕЗУЛТАТОТ	233,324.00	247,398.00	94.31%
470	Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	233,324.00	247,398.00	94.31%
4	ВКУПНО РАСХОДИ	21,646,034.00	18,976,496.50	114.07%

останати расположливи средства	305,201.00	2,527,643.00
--------------------------------	------------	--------------

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ - СКОПЈЕ

Примено:	27.03.2015		
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
05	74/17		

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ СКОПЈЕ

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2014

Со извештај на независниот ревизор

Скопје, март 2015

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ СКОПЈЕ

СОДРЖИНА

Извештај на независниот ревизор	i - ii
Финансиски извештаи на Агенцијата за пошти Скопје за годината што завршува на 31 Декември 2014 година	
Биланс на приходи и расходи	1
Биланс на состојба	2
Белешки кон финансиските извештаи	3 - 17

Друштво за ревизија
КОЈЗАКЛИЕВ-ПАВЛЕСКА ДОО

Бр. 03-25/3
27.03 2015 год
СКОПЈЕ

Извештај на независниот ревизор

До Комисијата на Агенцијата за пошти Скопје

Ние, Друштвото за ревизија Којзаклиев – Павлеска ДОО Скопје, извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Агенцијата за пошти Скопје, (во понатамошен текст Агенцијата), кои што ги вклучуваат Билансот на состојба заклучно со 31 декември 2014 година, Билансот на приходи и расходи за периодот 01 јануари 2014 до 31 јануари 2014 како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија за непрофитни организации. Одговорноста вклучува обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка, избирање и примена на соодветни сметководствени политики како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања, да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјални погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултатот на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективно презентирање на финансиските извештаи на Агенцијата, за да обликува ревизорски постапки кои се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на инетрната контрола на Агенцијата. Ревизијата исто така вклучува и оценка на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

(продолжува)

До Комисијата на Агенцијата за пошти Скопје (продолжение)

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи даваат вистинска и објективна слика на финансиската состојба на Агенцијата за пошти Скопје заклучно со 31 декември 2014 година, како и на нејзината финансиска успешност за годината која што завршува тогаш, во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија за непрофитни организации.

Скопје, 27 март 2015 година

Овластен ревизор
Којзаклиев Јорданчо

Друштво за ревизија
Којзаклиев – Павлеска ДОО

Управител, Којзаклиев Јорданчо

Финансиски извештаи 31 декември 2014

Биланс на приходи и расходи

За годината што завршува на 31 декември 2014

	Белешка	2014 во 000 денари	2013 во 000 денари
Приходи			
Приходи од надоместок за надзор	4	19,625	17,287
Приходи од други извори	5	5	509
Пренесен дел од вишок на приходи од претходна година		2,321	3,708
		21,951	21,504
Расходи			
Материјални расходи, услуги и амортизација	6	(2,094)	(2,081)
Други расходи	7	(6,790)	(4,233)
Капитални расходи	8	(54)	(874)
Плати и надомест на плати	9	(12,475)	(11,541)
Даноци и придонеси независни од резултатот	10	(233)	(247)
		(21,646)	(19,016)
Вишок на приходи - добивка пред оданочување			
		305	2,528
Данок од добивка	11	(190)	(206)
Вишок на приходи - добивка по оданочување		115	2,322

Белешките содржани на страниците од 3 до 17 се составен дел од овие финансиски извештаи

Горан Игнатовски
Раководител на сектор за финансии и сметководство

Влатко Атанасовски
Директор

Финансиски извештаи 31 декември 2014

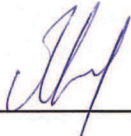
Биланс на состојба

со состојба на 31 декември 2014

	Белешка	2014 во 000 денари	2013 во 000 денари
СРЕДСТВА			
<i>Нетековни средства</i>			
Нематеријални средства	12	426	586
Материјални средства	13	1.295	1.749
		1.721	2.335
<i>Тековни средства</i>			
Парични средства	14	130	2.368
Побарувања	15	406	2.953
АВР	16	90	92
Залихи		-	-
		626	5.413
ВКУПНО СРЕДСТВА		2.347	7.748
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
<i>Капитал</i>			
Деловен фонд	17	1.609	1.934
Ревалоризациони резерви		112	401
		1.721	2.335
<i>Обврски</i>			
Обврски кон добавувачи	18	154	92
Обврски спрема државата	19	17	47
Други краткорочни обврски	20	7	0
ПВР	21	333	2.953
		511	3.092
Пренесен дел од вишок на приходи во наредна година		115	2.321
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		2.347	7.748

Белешките содржани на страниците од 3 до 17 се составен дел од

овие финансиски извештаи

Горан Игнатовски
Раководител на сектор за
финансии и сметководство

Влатко Атанасоски
Директор

Белешки кон финансиските извештаи

1 . Основни податоци за Агенцијата

Агенцијата за пошти Скопје (во понатамошниот текст Агенцијата) претставува независно регулаторно тело во областа на поштенските услуги, која е основана како самостојно и непрофитно правно лице и врши јавни овластувања утврдени со Законот за поштенските услуги.

Агенцијата работи согласно *Законот за поштенските услуги* (Службен Весник на Република Македонија број 9/2008, 158/2010, 42/2014 и 187/2014) а започна со работа на 15 јули 2008 година.

Агенцијата е запишана во Централниот Регистар на Република Македонија со единствен матичен број на субјектот 6381049 и со дејност согласно Решението од Централен Регистар со шифра 84.13 – Уредување и давање помош за поуспешно работење.

Седиштето на Агенцијата е во Скопје на улица Кеј 13-ти Ноември Градски трговски центар, втори кат, секција 6, локал 116.

Агенцијата има статус на правно лице со јавни овластувања кои се утврдени со Законот за поштенските услуги, подзаконски акти, Статутот на Агенцијата и други општи акти.

Органи на Агенцијата се Комисија и Директор. Комисијата е составена од Претседател и четири члена кои се именувани со Одлука за именување на Претседател и членови на Комисијата на Агенцијата за пошти од страна на Собранието на Република Македонија. Со Агенцијата управува и раководи директорот г-дин Влатко Атанасоски.

Основни цели и надлежности на Агенцијата се регулирани со Законот на поштенските услуги и Статутот на Агенцијата за пошти. Агенцијата за својата работа одговара пред Собранието на Република Македонија.

2. Основа за подготовка на финансиските извештаи

Агенцијата финансиските извештаи ги подготвува во согласност со законските прописи кои се применуваат во Република Македонија, а се однесуваат на работењето на непрофитните организации, и тоа:

1. Законот за сметководство на непрофитни организации (Службен Весник на Република Македонија број 24/2003, 80/2005 и 17/2011),
2. Правилникот за сметководство на непрофитните организации (Службен Весник на Република Македонија број 42/2003, 8/2009, 12/2009 и 175/2011)
3. Правилник за Сметковниот план и билансите на непрофитните организации (Службен Весник на Република Македонија број 117/2005 и 11/2006)
4. Правилник за содржината и формата на одделните сметки во Сметковниот план на непрофитните организации (Службен Весник на Република Македонија број 117/2005)

Финансиските извештаи се изготвени со примена на методот на набавна вредност и принципот на континуитет во работењето.

Белешки кон финансиските извештаи

2. Основа за подготовка на финансиските извештаи (продолжение)

Во изготвувањето на финансиските извештаи Агенцијата ги применува сметководствените политики кои се обелоденети во белешка 3. Сметководствените политики конзистентно се применувани во текот на деловната година, како и во претходната година.

Денарот претставува официјална валута на известување во Република Македонија. Износите содржани во финансиските извештаи на Агенцијата, како и во објаснувачките белешки кон финансиските извештаи се прикажани во македонски денари.

Финансиските извештаи на Агенцијата се изготвени на единечна основа, обезбедувајќи информации за средствата, обврските, капиталот, приходите и расходите, добивките и загубите презентирани во:

- Билансот на состојбата на ден 31.12.2014 година,
- Билансот на приходите и расходите во периодот од 01 јануари 2014 година до 31 декември 2014 година,
- Белешки за распоредување на резултатот во периодот од 01 јануари 2014 до 31 декември 2014 година,
- Преглед на значајни сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Главни квалитативни карактеристики на информациите во финансиските извештаи се:

- разбирливост – да бидат лесно разбирливи за корисниците;
- релевантност – да можат да влијаат врз економските одлуки на корисниците;
- веродостојност – верно да ги претставуваат трансакциите и
- споредливост на податоците од годишната сметка на Агенцијата од различни пресметковни периоди како и споредливост со финансиските извештаи на други правни субјекти.

3. Сметководствени политики

Сметководствените политики се специфични принципи, основи, правила и практики усвоени од страна на Агенцијата при подготвувањето и презентирањето на финансиските извештаи.

Сметководствените политики претставуваат основа при вреднувањето, мерењето, презентирањето и објавувањето на ставките во финансиските извештаи на Агенцијата кои се применувани конзистентно во текот на деловната година, како и во претходната година.

Деловните промени се евидентираат во деловните книги согласно домашната законска регулатива. Сметководствената евиденција се води во рамките на Агенцијата.

Белешки кон финансиските извештаи

3. Сметководствени политики

3.1. Признавање на приходи и расходи

Признавањето на приходите и расходите се врши со примена на методот на готовинска основа.

Според методот на готовинска основа приходите се признаваат во пресметковниот период во кој што настанале според критериумот на мерливост и расположливост. Приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно. Приходите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период и служат за покритие на обврските од тој пресметковен период.

Според методот на готовинска основа, расходите се признаваат во пресметковниот период во кој што настанале доколку се платени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на периодот под услов обврската за плаќање да настанала во тој пресметковен период. Расходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно.

3.2. Класификација на средствата и обврските

Средствата и обврските кои се очекува да бидат ефектуирани или подмирени за 12 месеци по датумот на билансот на состојба, се класифицираат како тековни. Средствата и обврските кои се очекува да бидат ефектуирани или подмирени во период подолг од 12 месеци по датумот на билансот на состојба се класифицираат како нетековни.

3.2.1. Нематеријални и материјални средства

Во нематеријални и материјални средства се класифицираат средствата што:

- се држат за остварување на дејноста и
- се очекува да се користат повеќе од еден финансиски период и чија поединечна вредност во моментот на набавка е повисока од 300 евра во денарска противвредност.

Во нематеријални средства се вклучуваат непаричните средства кои може да се идентификуваат и немаат физичка содржина.

Материјалните и нематеријалните средства се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност претставува фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до ставањето на средството во употреба. Капиталните подобрувања, обновувања и поправки кои го продолжуваат животниот век на средството се капитализираат. На 31 декември средствата се прикажуваат по нивната сегашна вредност (набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираната загуба заради обезвреднување на средствата).

Белешки кон финансиските извештаи

3. Сметководствени политики

3.2.1. Нематеријални и материјални средства (продолжение)

Материјалните и нематеријалните средства се амортизираат по праволиниска метода со примена на пропишаните стапки од Номенклатурата на средствата за амортизација, согласно Правилникот за сметководство на непрофитните организации. Пресметката на амортизацијата се врши поединечно, односно за секое средство поодделно во рамките на групите пропишани во Правилникот, се додека вредноста на нетековните средства не биде во целост амортизирана. Средствата се амортизираат од моментот кога се ставаат во употреба, односно од првиот ден од наредниот месец кога се набавени. Пресметаната амортизација се евидентира на товар на деловниот фонд.

Пропишаните годишни стапки на амортизација што се користат за одделни недвижности, опрема и нематеријалните средства се:

Нематеријални средства	20 %
Недвижности	2,5 – 10 %
Опрема	10 – 20 %
Транспортни средства	15 %

Материјалните и нематеријалните средства се ревалоризираат периодично со примена на официјални коефициенти за ревалоризација пресметани врз база на податоците за пораст на цените на индустриските производи. Ефектот на ревалоризацијата на материјалните и нематеријалните средства како и ефектот на ревалоризацијата на амортизацијата се книжи во корист на ревалоризациони резерви.

3.2.2. Залихи

Залихите се состојат од ситен инвентар во употреба, амбалажа и авто гуми. Залихите се евидентират според набавната вредност, која ги опфаќа сите трошоци за набавка и другите трошоци кои се направени за доведување на залихите во нивната сегашна состојба. Со нивното ставање во употреба се врши целосен отпис на нивната вредност.

3.2.3. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од парични средства: во благајна, на трансакциски сметки и вредносни картички. Паричните средства во благајната и на сметките во домашна валута се прикажуваат во номинален износ, а во странска валута по средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на билансирањето. Трансакциите изразени во странски валути се евидентираат според девизниот курс на денот на трансакцијата. Курсните разлики се искажуваат како приходи или расходи во Билансот на приходи и расходи.

Белешки кон финансиските извештаи

3. Сметководствени политики

3.2.4. Побарувања

Побарувањата се состојат од побарувања од купувачи, побарувања од државата, вработените, активни временски разграничувања и останати побарувања.

Побарувањата од купувачите се признаваат и евидентираат по издадено Решение за годишен надоместок пресметани согласно Законот и Правилникот за начинот на определување на бројот на поени и на вредноста на поенот за пресметување на годишниот надоместок.

3.2.5. Обврски

Агенцијата ќе признае обврска во Билансот на состојба кога ќе прими средства или друга материјална корист врз основа на склучен договор.

При почетното признавање, обврските се мерат по нивната објективна вредност, зголемена за трансакциските трошоци директно поврзани за нивното издавање. Објективната вредност е еднаква на средствата примени во замена за превземените обврски.

Обврските кон добавувачи, се признаваат врз основа на реализација на склучените договори. Мерењето на обврските се врши според нивната номинална/договорна вредност утврдена во договорот.

Сите краткорочни обврски, кои нема да бидат презентирани во некоја друга позиција во рамките на активата на Билансот на состојба се искажуваат во позицијата останати краткорочни обврски. Оваа позиција ги вклучува обврските кон вработените, обврски за примени аванси, обврски кон државата за даноци и придонеси, обврски за однапред наплатени приходи и останати обврски.

3.2.6. Обврски за данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно законската регулатива за непрофитни организации во Република Македонија. Даночната основица се утврдува врз основа финансискиот резултат од Билансот на приходите и расходите зголемен за даночно непризнатите расходи со примена на стапка од 10%.

3.2.7. Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на известување (настани за кои може да се врши корегирање) се содржани во финансиските извештаи.

Настаните по датумот на известување за кои не може да се врши корегирање во финансиските извештаи се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

Белешки кон финансиските извештаи

3. Сметководствени политики

3.2.8. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Агенцијата. Неизвесните обврски не се признаваат во финансиските извештаи туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Агенцијата. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3.2.9. Користени проценки

Подготвувањето на финансиските извештаи, бара примена на одредени сметководствени проценки како и расудувања од раководството во процесот на примена на сметководствените политики. Најзначајна употреба на расудување и проценки, се однесуваат на објективната вредност на побарувањата и обврските, застареност на залихите, употребниот век на недвижностите, опремата и нематеријалните средства, врз основа на информациите достапни на датумот на обелоденувањето на финансиските извештаи. Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на деловниот фонд во периодот на промената.

3.2.10. Промена на сметководствени политики и корекции на грешки

Сметководствените политики се применуваат од период во период на конзистентна основа. Сметководствената политика се менува доколку тоа е условено со измена на законската регулатива.

По исклучок, промена на сметководствените политики може да се направи доброволно, ако се процени дека новата сметководствена политика води кон подобра презентација на случувањата и позициите во финансиските извештаи. За промените во сметководствените политики одлучува Комисијата.

При ретроспективна промена на сметководствена политика, ентитетот ја применува новата сметководствена политика на компаративните информации за претходните периоди до најраниот датум кога тоа е изводливо, исто како новата сметководствена политика да била применета отсекогаш. Кога е непрактично да се одредат ефектите на поединечните периоди на промена во сметководствената политика на компаративните информации за еден или повеќе презентирани периоди, Агенцијата ја применува новата сметководствена политика на сметководствените вредности на средствата и обврските на почетокот на најраниот период за кој е изводлива ретроспективна примена, што пак може да биде тековниот период и ги прави соодветните корекции на почетното салдо на секоја засегната компонента на деловниот фонд за тој период.

Белешки кон финансиските извештаи

3. Сметководствени политики

3.2.10. Промена на сметководствени политики и корекции на грешки (продолжение)

Агенцијата ретроспективно ја исправа материјалната грешка од претходен период во првиот финансиски период одбран за објавување, откако истата била откриена, така што:

- повторно ги прикажува компаративните износи за претходниот презентирани период(и) кога грешката се појавила или
- доколку грешката се појавила пред да биде презентирани најраниот претходен период, повторно ги прикажува почетните салда на средствата, обврските и главнината за најраниот презентирани период.

Кога е непрактично да се одредат ефектите на грешката за специфичен период врз компаративните информации за еден или повеќе претходно презентирани периоди, повторно се прикажуваат почетните салда за средствата, обврските и деловниот фонд за најраниот период за кој е изводливо ретроспективно повторно прикажување (што може да биде и тековниот период).

Белешки кон финансиските извештаи**4. Приходи од надоместок за надзор**

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Приходи од надоместок за надзор од тековна година	16,987	16,281
Приходи од надоместок за надзор од претходни години	2.638	6
ВКУПНО	19,625	17,287

Приходите од надоместок за надзор се пресметани по основ на Правилникот за начинот на определување на бројот на поени и на вредноста на поенот за пресметување на годишниот надоместок.

5. Приходи од други извори

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Приходи од камати и позитивни курсни разлики	5	1
Приходи од штети	0	490
Приходи од тендерска документација	0	3
Приходи од продажба на хаварисано возило	0	15
ВКУПНО	5	509

Приходите од штети, во 2013 година, се наплатени по основ на осигурителна полиса за оштетено службено патничко моторно возило на Агенцијата за пошти.

6. Материјални расходи, услуги и амортизација

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Потрошени материјали	367	464
Потрошена енергија	444	421
Други услуги	432	715
Транспортни услуги	46	64
Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	671	228
Наемнини	134	189
Други материјални расходи	-	-
ВКУПНО	2,094	2,081

Ставката потрошени материјали за 2014 година се однесува на расходи направени за потрошен канцелариски материјал во износ од 39 илјади денари, потрошено гориво 183 илјади денари, вода и комунални услуги во износ од 40 илјади денари, ситен инвентар во износ од 32 илјади денари и други трошоци во износ од 73 илјади денари.

Во ставката потрошена енергија за 2014 година се вклучени расходите за кондиционирање (греење и ладење) во износ од 250 илјади денари и потрошена електрична енергија во износ од 194 илјади денари.

Белешки кон финансиските извештаи**6. Материјални расходи, услуги и амортизација (продолжение)**

Во други услуги за 2014 година вклучени се расходите за поштенски и телефонски услуги во износ од 134 илјади денари, услуги за копирање и печатење во износ од 2 илјади денари, поправка и сервисирање на опрема во износ од 40 илјади денари, надомест за паркинг простор и регистрација на службените возила во износ од 37 илјади денари и други услуги во износ од 219 илјади денари.

7. Други расходи

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Провизија на платен промет	35	44
Премии за осигурување	30	29
Дневници за службено патување и патни трошоци	578	1,039
Негативни курсни разлики	1	2
Други расходи	6,146	3,119
ВКУПНО	6,790	4,233

Трошоците за службено патување во 2014 година се однесуваат расходи за сместување во износ од 231 илјади денари, дневници за службено патување во странство во износ од 70 илјади денари, котизација за учество во износ од 27 илјади денари и патни расходи во износ од 250 илјади денари.

Ставката други расходи за 2014 година се однесува на:

- исплата на надоместоците за членовите на Комисијата на Агенцијата во износ од 1.673 илјади денари пресметани согласно Одлуката за определување на месечниот надоместок и другите трошоци на членовите на Комисијата на Агенцијата, донесена од Комисијата,
- Мерење на квалитетот на обезбедување на поштенските услуги во износ од 3.725 илјади денари,
- Консултантски услуги во износ од 30 илјади денари,
- Надомест по договор за дело во износ од 335 илјади денари,
- Услуги за истражување на пазарот на поштенските услуги во износ од 93 илјади денари,
- Ревизија во износ од 149 илјади денари и
- други расходи во износ од 141 илјади денари.

8. Капитални расходи

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Средства за опрема	54	874
ВКУПНО	54	874

Извршена е доплата за набавеното патничко моторно возило во 2013 година, во износ од 54 илјади денари.

Белешки кон финансиските извештаи**9. Плати и надомест на плати**

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Вкалкулирани плати	12,475	11,541
ВКУПНО	12,475	11,541

Платите и надоместоците на вработените се пресметани и исплатени во согласност со Правилникот за плати и други надоместоци. Во 2014 година извршено е едно ново вработување согласно Правилникот за Систематизација и организација на работни места на Агенцијата.

10. Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	233	247
ВКУПНО	233	247

Трошоците за даноци и придонеси кои не зависат од резултатот вклучуваат трошоци за персонален данок за надоместоците за членовите на Комисијата на Агенцијата во износ од 186 илјади денари, персонален данок за надоместоците по договор за дело во износ од 37 илјади денари и персонален данок за други исплати во износ од 10 илјади денари.

11. Данок од добивка

Трошоците за данок од добивка, согласно Законот за данок на добивка, се пресметувани со даночна стапка од 10% на утврдената основица.

Со измените во Законот за данок на добивка (Службен весник на Република Македонија бр. 112/2014), данокот на добивка во износ од 190 илјади денари е пресметан на основица утврдена врз основа финансискиот резултат од Билансот на приходите и расходите зголемен за даночно непризнатите расходи со примена на стапка од 10%.

Белешки кон финансиските извештаи

12. Нематеријални средства

	<u>во 000 денари</u>
	<u>Компјутерски софтвер</u>
Набавна вредност	
Состојба на 01.01.2013	729
Набавки	148
Расходувања	-
Ревалоризација на средства	-
Состојба на 31.12.2013	877
Набавки	-
Расходувања	-
Продажби	-
Ревалоризација на средства	-
Состојба на 31.12.2014	877
Исправка на вредност	
Состојба на 01.01.2013	130
Амортизација за 2013	161
Ревалоризација на исправка	-
Состојба на 31.12.2013	291
Амортизација за 2014	160
Ревалоризација на исправка	-
Состојба на 31.12.2014	451
Сметководствена вредност	
Состојба на 31.12.2013	586
Состојба на 31.12.2014	426

Белешки кон финансиските извештаи

13. Материјални средства

	во 000 денари				
	Градежни објекти	Опрема	Транспортни средства	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба на 01.01.2013	-	2,406	501	-	2,907
Набавки	-	271	472	-	743
Активирање на средства	-	-	-	-	-
Расходувања	-	(160)	-	-	(160)
Ревалоризација на средства	-	-	-	-	-
Состојба на 31.12.2013	-	2,517	973	-	3,490
Набавки	-	-	-	-	-
Активирање на средства	-	-	-	-	-
Расходувања	-	-	-	-	-
Ревалоризација на средства	-	-	-	-	-
Состојба на 31.12.2014	-	2,517	973	-	3,490
Исправка на вредност					
Состојба на 01.01.2013	-	973	304	-	1,277
Амортизација за 2013	-	402	75	-	477
Расходувања	-	(13)	-	-	(13)
Ревалоризација на исправка	-	-	-	-	-
Состојба на 31.12.2013	-	1,362	379	-	1,741
Амортизација за 2014	-	308	146	-	454
Расходувања	-	-	-	-	-
Ревалоризација на исправка	-	-	-	-	-
Состојба на 31.12.2014	-	1,670	525	-	2,195
Сметководствена вредност					
Состојба на 31.12.2013	-	1,155	594	-	1,749
Состојба на 31.12.2014	-	847	448	-	1,295

Белешки кон финансиските извештаи**14. Парични средства**

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Денарска сметка	107	2,291
Девизна сметка	-	-
Издвоени парични средства - верна картичка	23	77
Девизна благајна	-	-
ВКУПНО	130	2368

Агенцијата располага со жиро сметка која се води во НЛБ Тутунска Банка АД Скопје. Салдото на оваа сметка на 31 декември 2014 година изнесува 107 илјада денари. За работењето на компензациониот фонд наменет за надоместување на реалните трошоци за обезбедување на универзална поштенска услуга Агенцијата има отворено сметка во НЛБ Тутунска Банка АД Скопје. Компензациониот фонд до 31 декември 2014 сеуште не започнал да функционира.

15. Побарувања

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Побарувања од купувачите	145	2,762
Побарувања од купувачите од претходни години	245	191
Побарувања од вработени	-	-
Побарувања за повеќе платен данок од добивка	16	-
ВКУПНО	406	2,953

Побарувањата од купувачите се од давателите на поштенски услуги во износ од 145 илјади денари.

16. Активни временски разграничувања

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
АВР	90	92
ВКУПНО	90	92

Активните временски разграничувања произлегуваат од неплатени фактури кои се однесуваат за 2014 година, но се пристигнати во 2015 година.

Белешки кон финансиските извештаи**17. Вкупно деловен фонд и резерви**

Деловниот фонд и резервите на 31 декември 2014 година ја претставуваат сегашната вредност на нетековните средства кои изнесуваат 1.721 илјади денари.

18. Обврски кон добавувачи

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Обврски кон добавувачи	154	92
ВКУПНО	154	92

19. Обврски спрема државата

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Персонален данок	-	-
Данок од добивка	17	47
ВКУПНО	17	47

20. Други краткорочни обврски

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
Обврски за надоместок по договор за дело	3	-
Обврски кон работниците-материјални трошоци	4	-
ВКУПНО	7	-

21. Пасивни временски разграничувања

	во 000 денари 2014	во 000 денари 2013
ПВР	333	2,953
ВКУПНО	333	2,953

Пасивните временски ограничувања произлегуваат од пресметани, а ненаплатени побарувања.

Белешки кон финансиските извештаи

22. Неизвесни настани

На 31.12.2014 година Агенцијата нема неизвесни побарувања и обврски кои значајно би го нарушиле континуитетот во работењето.

23. Настани по датумот на известување

По 31 декември 2014 година до денот на одобрување на овие извештаи нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во белешките кон финансиските извештаи.

24. Годишен финансиски план за 2014 година

Годишниот финансискиот план на Агенцијата за пошти за 2014 година во приходниот дел е реализиран со 87,8%. Реализација на расходниот дел од финансискиот план изнесува 86,58 %.

25. Јавни набавки

Агенцијата постапките за јавни набавки на стоки, услуги и работи ги спроведува согласно Законот за јавни набавки на Република Македонија. Со истиот се овозможува рационално и ефикасно искористување на средствата, конкуренција и еднаков третман меѓу економските оператори и транспарентност во процесот на доделување на договори за јавни набавки.

Спроведените постапки се во согласност со Планот за јавни набавки на Агенцијата за пошти за 2014 година.

Горан Игнатовски
Раководител на сектор за
финансии и сметководство

Влатко Атанасовски
Директор